

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

LETO XV

ŠTEVILKA 141

FEBRUAR 1987

25 let uspešnega vodenja Industrije usnja Vrhnika

Sredi meseca februarja je preteklo 25 let, odkar je vodenje delovne organizacije IUV prevzel sedanji glavni direktor Anton Debevec. V tem obdobju se je IUV razvila v enega največjih proizvajalcev svinjskega usnja na svetu. Ta osnovni proizvodni program pa je dopolnjen s proizvodnjo ostalih vrst usnja, tako da je IUV danes ponudnik celotnega asortimana osnovnih vrst usnja. Z nenehnim prilagajanjem tržnim razmeram si je IUV izborila ustrezno mesto v mednarodni delitvi dela in postala zanesljiv dobavitelj kvalitetnega usnja in končnih izdelkov, na domačem trgu. Z nenehnim notranjim prestrukturiranjem proizvodnih programov v smeri povečevanja deleža kvalitativnih izdelkov je trasirana tudi smer nadaljnjega razvoja delovne organizacije. Delavski svet DO je na svoji 4. seji 24. februarja v znak zahvale za 25-letno uspešno vodenje IUV Antonu Debevcu podelil simbolično priznanje z izrečeno željo, da bi tudi v prihodnje uspešno usmerjal razvoj in vodil Industrijo usnja Vrhnika.

KS zagotoviti boljše pogoje za delo

V praksi ugotavljamo, da se nam krajevna skupnost, kot je predvideno v Ustavi iz leta 1974, ne uveljavlja v željeni meri. Ni se uveljavila kot posebna specifična interesna skupnost delovnih ljudi in občanov, torej kot samoupravna institucija za zadovoljevanje njihovih skupnih potreb in interesov v določenem prostoru. Predvsem pa ni bilo na teh izhodiščih rešeno financiranje krajevnih skupnosti.

V širšem ljubljanskem prostoru je problem pereč predvsem zaradi velike dnevne migracije delovnih ljudi in občanov, ki se vozijo na delo izven občine predvsem v Ljubljano. V praksi skoraj ni primera, da bi ti delavci odločali o delu dohodka, s katerim bi urejali svoje bivalno okolje.

Z ozirom na zaostrene gospodarske razmere postaja problem čedalje bolj pereč, saj je denarja za delovanje krajevnih skupnosti realno vedno manj. Zato je prepada med razviti in nerazviti krajevnimi skupnostmi vedno večji. Zato je nujno, da rešimo nastalo situacijo in enotno izpeljemo financiranje KS v okviru širšega ljubljanskega prostora, če želimo z materialno podlago uresničiti zapisane cilje za uveljavitev krajevnih skupnosti kot enega izmed temeljev političnega sistema.

V srednjeročnem obdobju 1976-80 smo zadovoljevali skupne potrebe in interese delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti iz sredstev, ki so jih v ta namen združevale OZD. Veljavnost SAS, na podlagi katerega so se združevala potrebna sredstva, je prenehala 1981. leta.

V obdobju od 1981-86 je najbolj pereč problem v krajevnih skupnostih nastal zaradi izpada sredstev ukinjenega samoupravnega sporazuma, po katerem smo združevali po 300 din (glavarino) na zaposlenega.

Delovanje krajevnih skupnosti se od tedaj dalje financira iz sredstev občinskega proračuna, komunalne in cestne naloge ter program s področja družbenih dejavnosti pa tudi s

sredstvi posameznih SIS v skladu s prejetimi planskimi dokumenti. Zaradi omenjenih sredstev, predvsem pa večjih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, nekaterih aktivnosti, ki so bile v krajevnih skupnostih planirane, pa jih ni mogoče financirati skozi programe SIS (pokopališča, avtobusna postajališča, krajevne ceste, obnovitvena dela na gasilskih oziroma zadružnih in kulturnih domovih, vzdrževanje prostorov KS), v tem obdobju ni bilo mogoče izvajati. Zato je v krajevnih skupnostih prihajalo do nenehnih pobud, da k razreševanju nastale problematike pristopimo sistematično in enotno ter zagotovimo ustrezen vir za zadovoljevanje omenjenih potreb.

V ta namen je v okviru Ljubljanske regije pripravljen družbeni dogovor, ki ga je potrebno še nekoliko popraviti.

Z Marjanom Sigulinom, sekretarjem občinske konference SZDL, smo govorili o sedanjih aktivnostih in o našem predlogu. »Samoupravni sporazum o združevanju in uporabi sredstev v krajevni skupnosti bi morali obravnavati in sprejeti sočasno z družbenim dogovorom. V samoupravnem sporazumu bi morali opredeliti način delitve sredstev po občinah, ki bi lahko bilo različno.

Predlagamo, da se 50% zbranih sredstev namenijo neposredno krajevni skupnosti, 50% pa za uresničevanje skupno dogovorjenega programa vsako leto usklajenega in sprejetega v skladu s samoupravnim sporazumom. Po variantnem predlogu bi lahko predlagali tudi, da bi se

združena sredstva delila v razmerju 30% : 70%, pri čemer bi bila omogočena učinkovitejša uporaba sredstev in hitreje izvajanje del. S tako delitvijo sredstev bi delovne ljudi in občane zainteresirali, da za čim bolj učinkovito izvajanje dogovorjenih nalog razpišejo tudi krajevne samoprispevke. Prav tako bi bil v občini uveljavljen večji družbeni nadzor nad izvajanjem nalog, saj bi odbor točno opredelil uporabo združenih sredstev.

Delitev 70% : 30%, ki je veljala ob zbiranju sredstev v preteklem obdobju, ko je bil še v veljavi samoupravnega sporazuma, je imela za posledico, da so se v zelo razvitih krajevnih skupnostih z veliko zaposlenimi zbirala velika sredstva, ki jih v krajevnih skupnostih niso porabili oziroma so bila sredstva mnogokrat porabljena nenamensko. Razkorak med razviti in nerazviti krajevnimi skupnostmi je še naprej ostajal odprto vprašanje.

Osnova za priliv sredstev je število zaposlenih živčih na območju posamezne krajevnih skupnosti.

Sredstva naj bi združevale organizacije združenega dela in delovni ljudje, ki z osebnim delom in lastnimi delovnimi sredstvi skupaj z delavci, ki so zaposleni pri zasebnikih, ustvarjajo dohodek.

Uresničevanje samoupravnega sporazuma bi v vsaki občini spemljaj odbor podpisnikov, ki bi svoje poročilo o delu najmanj enkrat letno posredoval v obravnavo na zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine.

Na programskih sejah krajevnih konferenc SZDL in občinskih konferenc ob koncu preteklega leta je bilo veliko diskusij o uveljavljanju krajevnih skupnosti in v tem kontekstu o nedoručnem in še ne izpeljanem sistemu financiranja. Zato je naša na-

loga in odgovornost toliko večja, da razrešimo to področje, da ustrezno uskladimo in poenotimo želje in cilje, v okviru celotne ljubljanske regije.

Ob 75. letnici rojstva dr. Vladimira Bakariča razstava njegovih fotografskih del

Ob 75. letnici rojstva dr. Vladimira Bakariča je v vrhniškem domu JLA od 12. marca do 18. aprila odprta razstava njegovih fotografskih del, ki je pravzaprav izjemen dogodek.

Predvsem je javnosti prikazan relevanten material, na katerega je treba gledati kot na integralni del sodobne vizualne kulture pri nas. Gledano v širšem kulturnem kontekstu: v našem prostoru do sedaj nismo zasledili, da bi se katera od vodilnih osebnosti revolucije poleg vseh družbenopolitičnih in državnih funkcij, ki jih je dr. Bakarič opravljal s tolikšno energijo in uspehom, ukvarjala s fotografijo.

Z ozirom na vizualno pojmovanje fasciniranosti svetlobe in refleksov so ti elementi opazni že na najzgodnejših fotografijah iz časa NOB, le-to pa je študijozno razvijal tudi pozneje v vseh uspešnejših delih.

Dosledno fotografski zapisi (iz leta v leto) sprejem, odrasčanja in izoblikovanje fiziognomij oseb in družinskega kroga (tematsko pa je to tudi največji del njegovega opusa), preraščajo v izjemno antropološko gradivo, ki mu je težko najti sorodne primere. Poleg teh, lahko rečemo študijoznih posnetkov, pa v njegovem opusu najdemo večje število posnetkov s potovanj, predvsem državnih, ki predstavljajo posebno poglavje: posnetki z okna, zapisi širjenja in razvoja mest v različnih časovnih obdobjih; v presledkih, ki se šele kot fotografske sekvence kažejo kot serija, kot zavedanje spreminjanja.

Te fotografije ob fotografijah prijateljev in sodelavcev, pravzaprav nosilcev revolucije (Tito, Kardelj), tematsko zaključujejo fotografski opus dr. Vladimira Bakariča.

Razstava je bila prvič postavljena v Zagrebu, v Galeriji študentskega centra v sklopu programa 11. kongresa ZSMH. Zatem pa je bila razstavljena še na Visu in v Sarajevu.

Avtor razstave je Vladimir Gudac. Razstavo in prikaz širši javnosti v naši sredini so omogočili dom JLA, DPO Vrhnika, ZKO Vrhnika, DO IUV, LIKO, Kovinarska, ki so finančno pripomogle, da se razstava realizira, kar je še en dokaz uspešnega sodelovanja na kulturnem področju.

B.B.

Kmetijska zadruga je v sklopu izobraževanja kmetov organizirala tudi pogovor z urednikom in enim od avtorjev knjige Pot kmečkega ljudstva v Osvobodilno fronto. Po predstavitvi knjige pa je stekel pogovor tudi o aktualnih vprašanjih nadaljnega razvoja kmetijstva.

Tudi letošnjo zimo so v vzgojnovarstvenih zavodih pripravili enotedenski tečaj oziroma začetno šolo smučanja za vse male šolarje. Na smučiščih Ulovke se je kar 205 malih smučarjev pod strokovnim vodstvom vaditeljev in pedagoškim vodstvom »tovarišic« naučilo prvih smučarskih veščin.

POGOVOR S PREDSEDNIKOM OBČINSKE SKUPŠČINE HERMANOM BOLETOM

Stremimo za še hitrejšim gospodarskim razvojem

S predsednikom občinske skupščine Hermanom Boletom smo se sešli na pogovoru ravno tedaj, ko je »izvršnik« v sosednji pisarni dobil na mizo zajeten kup »novih« interventnih zakonov. Čeprav smo se z njim že prej dogovorili, da bo beseda stekla o tem, kaj smo v preteklem letu v občini delali, kje in kaj bo treba postoriti letos, kako potekajo nekatere že pred časom začete akcije, je dobila beseda večkrat tudi tisti značilni »če«, predvsem ko je pogovor nanesel na nekatere investicije, ki smo si jih začetli v resolucijske okvire. Temu »čeju« pa so bili povod ravno novi zakoni, ki bodo znatno vplivali na splošno in skupno porabo in verjetno precej oklestili naložbe.

Pa kljub temu, nam na začetku lahko strnete, kakšno je bilo lansko poslovno leto v naši občini?

Poslovni rezultati v naši občini so glede na znane širše družbenoekonomske razmere relativno ugodni. To je razvidno iz poslovnih poročil in razprav ob zaključnih računih v naših delovnih organizacijah. Lani so vsi doživljali nekaj pretresov predvsem zaradi dopolnitev stabilizacijskih ukrepov, zaradi novega deviznega zakona in ne nazadnje so bili tu še dodatni ukrepi za uresničevanje resolucije. Sprejeti ukrepi pa so bili včasih manj ugodni, vendar v pogojih raznolikosti gospodarjenja, tako v Sloveniji kot Jugoslaviji, ne moremo pričakovati vedno samo takšne, ki bi vodili v smeri optimalnih poslovnih rezultatov našega občinskega gospodarstva, saj vemo, da ima gospodarstvo občine nekaj specifičnih pogojev. Je izredno izvozno naravnano, na rezultate pa vpliva svetovno gospodarstvo, modni trendi, tečaj dinarja in ne nazadnje tudi stimuliranje izvoza. Imamo premalo raznoliko industrijo. Več kot dve tretjini dohodka ustvarita usnjarska in lesnopredelovalna panoga in vsaka še tako majhna sprememba vpliva na poslovno uspešnost.

Imamo slabo kvalifikacijsko strukturo delavcev. Zanimivo bo verjetno podatek, da smo po zaposlenih v gospodarstvu na 60. mestu v Sloveniji, po kvalifikacijski strukturi prebivalcev pa na 20. mestu. To pomeni, da se

večina občanov z visoko kvalifikacijo vozi na delo v druge občine, predvsem v Ljubljano. In še na eno neugodno značilnost naše industrije velja opozoriti — na ekološko neugodnost. To seveda skušamo izboljšati in v zadnjem času smo tudi na ekološkem področju dosegli kar vidne uspehe. Vendar so vlaganja za ekološko čistejšo industrijo dokaj velika in zmanjšujejo možnosti večjih investicij v dejansko proizvodnjo; to nam v teh težkih časih še otežuje, da bi se gospodarstvo hitreje moderniziralo.

Nekoliko pa smo se glede na narodni dohodek le povzpeli na slovenski lestvici?

Po narodnem dohodu smo z 39. mestom v letu 1984 prišli na 31. mesto v letu 1985. Vendar nas kljub temu to napredovanje ne sme zavesti, da smo storili kaj bistveno pomembnega, kar bi nam zagotavljalo nadaljnjo razvojno rast.

Osnovne značilnosti v gospodarstvu so bile lani...

Finančni obseg proizvodnje je v večjem porastu, kot je bil predhodna leta, ko smo v nekaterih obdobjih zasledili celo upadanje. Realna produktivnost gospodarstva sorazmerno ugodno narašča, vendar se bojimo, da je to posledica večjega dela preko osemurnega delavnika, kar pogosto izloži izvozne roki. Kljub temu pa mislim, da to že meji na nek organiziran pristop dela v neposredni proizvodnji. Naše gospodarstvo jemlje izvoz na zahod kot nujnost, kljub nekaterim splošnim in širšim pomislekom, da se to ne izplača. Naše gospodarstvo vztraja in gre agresivno v izvoz, saj je pokrije uvoza z izvozom 160-odstotno in to velja za naše gospodarstvo že nekaj let.

Razveseljivo je, da gredo investicije po planu in da se z lesno industrijo priključujemo programu AKA in menimo, da je v tem programu naša lesna industrija realno ocenjena.

V proizvodnji naše gospodarstvo krepi avtomatizacijo in dalje vedno večji poudarek kvaliteti in skuša tako doseči večje devizne učinke. Zgubašev praktično nimamo, še tam, kjer pa izgube so zaradi zunanjih vplivov, se trudijo in iščejo nove programe.

Zaenkrat je edini zgubaš Opekar, ki stoji okoli tri leta, seveda izgubo krije Industrija usnja. Vsakozni se tru-

dijo, da bi oživel to proizvodnjo. Hkrati pa so vse sile usmerili tudi v iskanje novih programov, ki naj bi stekli v teh proizvodnih prostorih. V ta sklop sodi tudi vidiš, katerega razvoj sledijo že dve leti. V zadnjem času je ta vidiš deležen kar velike popularnosti, saj je bilo prelitega veliko črnila. Lahko pa rečemo, da sedaj pripravljajo tehnologijo, na njeni osnovi pa bomo potem zbirali ponudbe za strojno opremo; za tako, ki bo zagotavljala popolno ekološko varnost. To je sedaj še toliko bolj pomembno, saj vemo, da strokovne institucije ne dajo več soglasij za ekološko vprašljive investicije.

Ko bodo in če bodo postopki priprav opravljeni in narejeni rentabilnostni izračuni, se bomo v občini šele odločali, ali je to ustrezna proizvodnja za lokacijo v Sinji gorici ali ne. Kljub temu pa iščemo tudi druge programe, ki bi bili primerni za te prostore.

Na splošno pa si želimo, da pridobivamo nove programe tako v okviru sedanjih delovnih organizacij kot tudi morebitne nove interesente, saj bi le tako lahko premostili problem »spalne občine« in okrepili gospodarski razvoj. Pri tem pa bi znatno razširili spekter v občini zaposlenega kadra. Gre za to: naši otroci študirajo vse možne strokovne profile, mi pa lahko zaposlimo le ozek del teh kadrov.

Se v kmetijstvu tudi kaj premika na bolje?

Zaenkrat v kmetijstvu dosegamo še sorazmerno dobre rezultate. Z naložbami v hidro in agromelioracije, ki so hkrati povezane s komasacijami, pa čez nekaj let računamo na še večje učinke.

Stanovanjska gradnja pa je v zadnjem času nekoliko zastala. Kaj je temu vzrok?

Družbena gradnja stanovanj je sedaj usmerjena na Vrtnarijo, saj v tem trenutku praktično ni drugega prostora in bo šele treba pripraviti neko večje zemljišče za stanovanjsko gradnjo. Tudi v Borovnici je možno zgraditi samo še en blok. Sicer trenutno nimamo posebej velikih potreb po stanovanjih in zaenkrat jih kar ugodno rešujemo. Z morebitnim gospodarskim razvojem pa bi morali razmišljati o intenziviranju stanovanjske gradnje.

Gre na področju družbenih dejavnosti vse po načrtanih programih?

Programi v družbenih dejavnostih se uresničujejo tako, kot so bili v skupščinah SIS sprejeti. Resnejši problem je le problem financiranja zdravstva, ki pa ni samo naš problem, ampak tudi problem regije in republike. Zato o tem veliko razpravljajo na republiškem nivoju in kaže, da lahko le temeljit dogovor o solidarnosti reši ta odprta vprašanja.

Investicije so v družbenih dejavnostih od 1982. leta v glavnem nastavljene, saj smo morali v tem času odplačati posojila za šole in vrtce. V tem času je bil zgrajen le prizidek k Domu upokojencev.

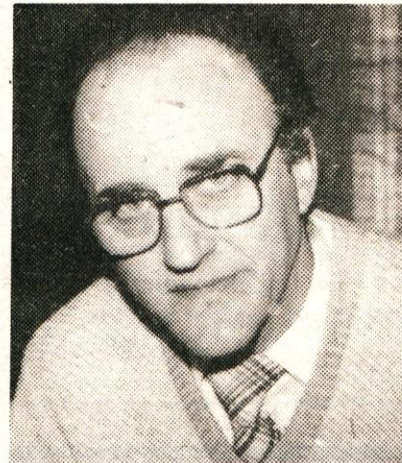
Od nujno potrebnih investicij v družbenih dejavnostih, ki v prejšnjem planskem obdobju niso bile izvršene, je ostal le vrtec v Borovnici. Morali se bomo lotiti gradnje novega vrtca, saj je vrtec sedaj v več kot sto let stari stavbi z neprimernimi higienskimi razmerami in brez prostora za otroke, mlajše od treh let.

Velja pa še reči, da nam je mnogo iskanj ugodnih variant sproti rušilo omejevanje investicijske porabe za te dejavnosti. In kaže, da je edina možna rešitev za gradnjo tega vrtca financiranje iz čistega dohodka, oziroma iz finančnih sredstev, ki niso vezana na prispevno stopnjo. Kljub zavedanju, da gospodarstva ne moremo nenehno obremenjevati, smo vseeno načeli to aktivnost, ker menimo, da je gradnja vrtca v Borovnici nujnost, saj so v stari stavbi ogrožena celo življenja otrok.

Na komunalnem področju pa tečejo že v preteklosti začete investicije. Kako daleč smo?

S potekom gradnje II. faze oskrbe z vodo smo zadovoljni. Gradnja teče po načrtanem programu in tudi za naslednje objekte iz tega programa vse pripravljamo po določenih rokih in zaenkrat ni bojazni, da tega programa ne bi uresničili do leta 1990.

Za ceste nam zmanjkuje denarja. Skupščina za ceste SRS še ni zasedala in še ne vemo, »kolikšen« bo bencinski dinar, kar bo vplivalo na nadaljnje izboljšave cestne mreže v občini. V Slovenski srednjeročni cestni plan smo preko delegacije le uspeli doseči, da bodo uredili magistralno cesto Vrhnika — Ljubljana.

Herman Bole: V modernizaciji proizvodnje in v novih panogah vidimo nadaljnji razvoj našega gospodarstva.

Nekatere dele regijskih in občinskih cest pa bomo poskušali letos urediti, predvsem odsek Borovnica — Goričica, ter vsaj pripraviti vse potrebno za morebitno »rešitev« ceste Blatna Brezovica — Bevke. Vsaj del ceste Podlipa — Smrečje in en del proti Pokojišču bomo poskušali asfaltirati.

Med izredno pomembno nalogo sodi tudi pričetek gradnje čistilne naprave, ki je povezana tudi z izgradnjo spremljajočih objektov in povezav. S to čistilno napravo bo možen tudi nadaljnji razvoj tako gospodarstva kot tudi razmah stanovanjske gradnje. Ta čistilna naprava pa je potrebna tudi zaradi gradnje verige elektrarn na Savi, zato računamo na znatna sredstva Območne vodne skupnosti!

V zadnjem času je vedno bolj problematično financiranje krajevnih skupnosti. Je zanje dovolj sredstev?

Dela v krajevnih skupnostih se odvijajo po finančnih zmogljivostih v skladu s plani SKOCES. Velja pritrditi, da so finančna sredstva res minimalna in da se način financiranja krajevnih skupnosti premika, vendar izredno počasi. Za kolektivno komunalno rabo je z Ljubljano že podpisan sporazum, ki nam prinaša nekaj denarnih sredstev.

Za vse ostalo financiranje pa smo Ljubljani posredovali v podpis sporazume, na te rezultate še čakamo.

Sicer pa so potrebe v krajevnih skupnostih izredno velike, saj vsa ta leta nismo mogli s temi res minimalnimi sredstvi zgraditi veliko. Predvsem so velike potrebe po javni razsvetljavi, po kanalizaciji, nekatere ceste tudi še čakajo na asfalt, skoraj povsod je treba urediti pokopališča in še kaj. V krajevnih skupnostih pa si po večini pomagajo s krajevnimi samoprispevki in v tem času je to resnično edina »trdna« zagotovitev finančnih sredstev.

Se o veliko problemih bi lahko podrobneje spregovorili. Pa naj jih le omenimo: vprašanje vzdrževanja starih šol, pa tudi novih, ki jih je treba že sedaj popravljati, kako preskrbo dvigniti na višji nivo, kako izboljšati turistično ponudbo, tu so gasilski domovi in treba bo napraviti protipožarni načrt in, ne nazadnje, nadaljevati bomo morali z urejanjem mestnega jedra občinskega središča.

Podlipčani hitijo z urejanjem Doma krajanov. Med najprizadevnejšimi je tudi Janez Fortuna

Priprava na praznovanje občinskega praznika v Podlipi

V letu 1987 smo v Podlipi prevzeli praznovanje občinskega praznika, ki bo 10. maja 1987 v naši KS. Ob tej priložnosti želimo svečano odpreti naš Dom krajanov — Gasilski dom, v katerem bodo imele prostor krajevne organizacije in Gasilsko društvo. V Podlipi pa že vrsto let pogrešamo prostor, ki bi nas, krajanje, bolj povezoval tudi na kulturnem področju.

Velika obveza za vsakogar izmed nas je, da Dom uredimo do občinskega praznika toliko, da bo program lahko nemoteno izveden. Veliko dela je še, največji problem pa

so finančna sredstva. Upamo pa, da bomo s pomočjo organizacij v občini rešili tudi to.

Ob tej priložnosti želimo spodbuditi vse krajanje, da pomagajo na kakršen koli način pri uresničitvi te investicije, obenem pa se najlepše zahvaljujemo vsem tistim, ki s svojo požrtvovalnostjo že vsa leta in tudi sedaj prispevajo svoj pristi čas pri obnovi doma.

Zavedamo se, da ta objekt ne bo zgrajen samo za nas, ampak tudi za poznejše rodove.

MARINA ŽITKO

Štafeta mladosti 87

Kot verjetno veste, bo letošnja štafeta mladosti drugačna kot prejšnja leta. Ne bo več klasičnega teka s štafeto palico, kljub temu pa se bodo vrstile prireditve.

Osnovna regijska prireditev bo v Litiji 26. 3. 1987. V regijske prireditve se bomo vključili tudi mladi na Vrhniki. S prireditvami bomo začeli v petek, 20. 3. in zaključili v sredo, 25. 3. 1987. Poudarek na vseh prireditvah mora biti na množičnosti in sodelovanju čim večjega števila mladih iz vseh sredin. Prireditve se bodo vrstile po naslednjem razporedu:

petek, 20. 3. — ob 17. uri tekmovalje v namiznem tenisu (Dom JLA)

sobota, 21. 3. — ob 9. uri tekmovalje v streljanju z zračno puško (Dom JLA)

— ob 20. uri VIDEO DISCO na Logu

nedelja, 22. 3. — ob 9. uri tekmovalje v košarki (TVD Partizan Vrhnika)

— razstava fotografij v OŠ Borovnica na temo »Mladi danes«

— ob 19. uri ples s skupino Balončki v TVD Partizan Borovnica

ponedeljek, 23. 3. — ob 18. uri okrogla miza na temo Študij ob delu v sejni sobi DPO, Cankarjev trg 8 NA Vrhniki

sreda, 25. 3. — zaključna prireditev v Domu JLA na Vrhniki (podelitev nagrad najboljšim ekipam v športu, zabavni kviz program, ples)

Na rednem letnem sprejemu pri predsedniku občinske skupščine so se sešli duhovniki iz naše občine. Na sprejemu so sodelovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Naše gospodarstvo uspešno zaključilo poslovno leto

Za našimi delovnimi organizacijami je še eno poslovno leto, ki so ga kljub perečim problemom in neugodnim razmeram kar uspešno zaključile. Po prvih ocenah in poslovnih poročilih je jasno, da je naše gospodarstvo dokaj uspešno premagalo težave, ki nas spremljajo zadnja leta. Poglejmo, kako so nekatere posamezne delovne organizacije poslovale v preteklem letu:

V USNJARNI POVEČALI PROIZVODNJO

Ob zaključku poslovnega leta v Usnjarni ugotavljajo, da so doseženi rezultati ugodnejši od rezultatov preteklega leta. Presegli so v preteklem letu doseženo višino proizvodnje in tudi za letošni planirano proizvodnjo v Usnjarni in Ščetinarni, niso pa dosegli načrtovane višine proizvodnje v Konfekciji.

V izvozu so kljub težavam zaradi kratkih rokov in visokimi zahtevami glede kvalitete dosegli planiran izvoz in ga celo močno presegli. Dosežena je zelo ugodna devizna bilanca, saj je uvoz za polovico manjši od izvoza. Seveda je to tudi posledica manjšega uvoza surovin z zahodnega tržišča.

K rezultatom je svoj delež gotovo prispevalo smotnejše zaposlovanje. Še vnaprej bodo zato iskali možnosti za bolj poenostavljeno izvajanje del in nalog, kar pomeni hitrejši odvijanje proizvodnje z manj fizičnega dela. Širok asortiman proizvodnje je omogočil, da so povečali tudi višino proizvodnje in s tem ustvarili pogoje za boljše finančne rezultate.

Večji fizični obseg proizvodnje so dosegli s povečanjem produktivnosti dela in števila zaposlenih. Po stanju konec meseca je bilo v TOZD Usnjarna Vrhnika povprečno zaposlenih 1.273 delavcev, kar je le za 0,5% več kot v letu poprej.

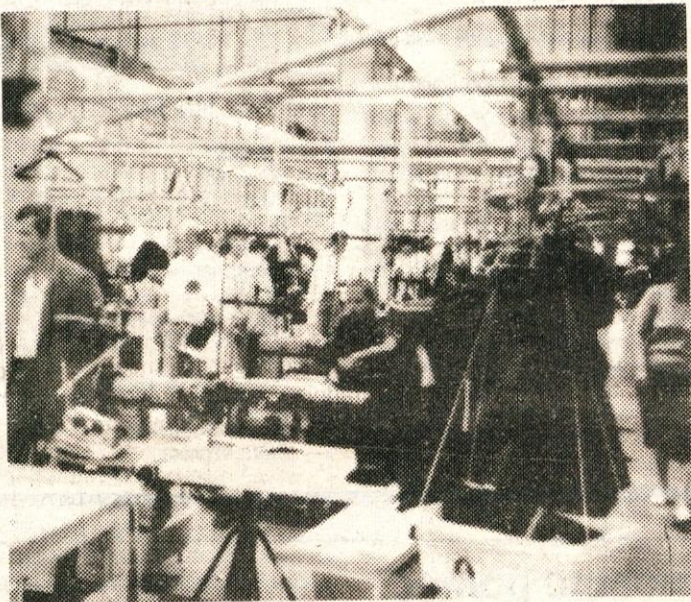
Izvozili so 1.972.961 kv. m usnja, 11 odstotkov več kot pred letom. Manjši kot v preteklem letu je bil izvoz v Ščetinarni in v Konfekciji usnja. Temeljna organizacija je realizirala 19.584.799 dolarjev izvoza, kar je za 4 odstotke več kot pred letom. Tudi lani so največ izvozili v Italijo, po višini izvoza pa sledijo ZDA, Zahodna Nemčija in Kanada.

V Usnjarni se zavedajo, da bodo pogoji gospodarjenja v letu 1987 zahtevali še več angažiranja. Predvsem bodo utrdili proizvodni program tistih izdelkov, ki prinašajo boljši dohodek in jim hkrati omogočajo, da proizvodnjo lahko še povečajo. To pa so ravno najzahtevnejši izdelki, s pomočjo katerih bodo lahko tudi v prihodnje zagotavljali vsaj dosedanja delež prodaje na tuje trge in tako dosegli

zastavljene cilje v zunanjetrgovinski menjavi. Doseči pa morajo tudi tolikšen dohodek, da bodo lahko zagotavljali primerne osebne dohodke in akumulacijo, da bodo lahko izvedli potrebno modernizacijo proizvodnje in zagotovili primeren družbeni standard zaposlenih.

Z NOVO PROIZVODNO HALO IZBOLJŠANI DELOVNI POGOJI

V Kovinarski so lani dosegli 2.913.000 dinarjev celotnega prihodka oziroma 6 odstotkov manj, kot so načrtovali. Od te vrednosti so proizvedli in pro-

V Konfekciji finalizirajo že kar precej doma proizvedenega usnja.

dali 2.622.634 dinarjev svojih proizvodov. V bistvu so celotno proizvodnjo prodali na domačem trgu.

Skupni dohodek na zaposlenega v letu 1986 je znašal 4.856.000 dinarjev in je bil 116 odstotkov večji kot v letu 1985 in za 8 odstotkov manjši kot so planirali. Kljub temu, da niso povsem zadovoljni z nedoseganjem cilja, moramo pogledati primerjavo s podskupino dejavnosti. Podatki so znani za obdobje prvih devetih mesecev in kažejo, da so dosegli 67 odstotkov večji dohodek na delavca kot v podskupini, ob tem so pa tudi porabili 26 odstotkov več sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

V Kovinarski so se z dograditvijo proizvodne hale na

Kralovšah izboljšali delovni pogoji, ki so tudi omogočili večjo produktivnost. Proizvedli so tudi 93 ton dodatnih delov za ležaje (lani 76 ton). Tu je deloma vplival že nakup novih strojev. Zavedajo pa se, da morajo biti še bolj izkoriščeni, kar je tehnološka priprava in zagotovitev programa ter surovin.

LASTNO STROKOVNO ZNANJE POT DO USPEHA

Gibanje in rast dohodka je bila v letu 1986 tudi v TOZD »FENOLIT« pogojevana z vrsto stimulativnih in zaviralnih okoliščin. Poleg splošno zaostrenih pogojev gospodarjenja so nanj vplivali tudi nekateri notranji problemi. Kljub temu pa so uspeli s tehnično-tehnološkimi rešitvami doseči boljše izkoristke surovin, zmanjšanje porabe energije na enoto proizvoda, boljše izkoriščanje delovnega časa, ustrezno preskrbo s surovinami, uredili so nekatere nove artikle, itd.

Del prihodka (485.000 do-

Prodajne cene so pri vseh programih bistveno zaostajale, tako da je doseženi rezultat dejansko odraz kvalitete dela oziroma prihrankov zaradi zboljšane tehnologije. Izboljšala se je produktivnost dela, ki znaša okoli 4 odstotke upoštevamo stopnjo izkoriščenosti vgrajenih zmogljivosti in doseganja časovnih in materialnih normativov.

Po tej poti pridobljeni učinki bi bili delno izničeni z rastjo stroškov oziroma zaostajanjem prodajnih cen za nabavnimi.

Doseženi rezultati so v celoti posledica lastnega strokovnega znanja z razreševanjem ekoloških problemov, uvajanja zboljšanih in novih tehnologij, z zboljšanim izkoristkom surovin in energije.

Nadaljevala se je že pred časom začeta inovacijska aktivnost in pričakuje nove pridobitve.

UČINKOVITEJŠI V ENOVITI DELOVNI ORGANIZACIJI

V Liku so lani prvič poslovni pogoji enovite delovne organizacije in ocenjujejo, da so tesneje povezani lažje premagovali povečane probleme pri poslovanju.

Za preteklo poslovno leto ugotavljajo, da so se uresničile njihove ocene o delovanju oziroma vplivih splošnih gospodarskih pogojev na njihovo poslovanje. Na domačem tržišču so predvidevali izboljšanje oskrbe možnosti in zmanjšujejo povpraševanje od leta 1985. Sedaj ugotavljajo, da je bilo povpraševanje nad njihovimi pričakovanji in da je na sploh celotna pohištvena industrija v preteklem letu prodala vso proizvodnjo in še zmanjšala zaloge. Izvoz, in to v celoti konvertibilni, so povečali za več, kot se je povečal fizični obseg proizvodnje. Hitrejša rast prodajnih cen na domačem tržišču — v LIKU za približno 130% — pa vseeno ni dala najboljših dohodkovnih učinkov. Hitreje od vseh pričakovanih so namreč rastle tudi nabavne cene, obveznosti do družbene skupnosti, kakor tudi osebni dohodki.

Produktivnost se je v letu 1986 v primerjavi z 1985 povečala za 4,1 odstotka, na kar je vplivalo povečanje proizvodnje za 1,9 odstotka in zmanjšanje zaposlenosti za 2 odstotka. Produktivnost se je povečala v Primarni predelavi za 7 odstotkov. V Stolarski Verdi za 7,9 odstotka, v Borovnici 3,5 odstotka, v Vratni Verdi za 0,4 odstotka in v Borovnici za 6,3 odstotka.

Izvoz Lika v letu 1986 je bil dosežen v višini 12.039.984 %, kar je 4,5% več kot leta 1985. Direktni izvoz je presegel planirani delež in je znašal 42,7%.

Uvoz Lika v letu 1986 je dosegel višino 3.992.203 %, kar je 1% manj kot leta 1985.

Zaposlenost se je v primerjavi z letom 1985 zmanjšala za 2%, največ pri Primarni predelavi — za 9%. Izkoriščanje fonda delovnega časa se ni spremenilo, saj je ostalo na 80%, izboljšal pa se je % dela po učinku in sicer za 3%.

Ob ocenjevanju uspešnosti v novih pogojih samoupravne organiziranosti ugotavljajo, da so tako organizirani v preteklem letu veliko lažje obvladovali velike probleme tekočega gospodarjenja. Ob nadpovprečnem deležu dolarškega konvertibilnega izvoza, v celotnem prihodu in visokem neto deviznem efektu so uspeli ohraniti preseganje povprečnih rezultatov panoge. Nadpovprečno so v letu 1986 povečali produktivnost in konvertibilni izvoz.

Sindikat pred pomembnimi nalogami

»Glavnina delovanja v sindikatu je bila povezana z nalogami, akcijami in aktivnostmi pri uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in utrjevanjem družbenoekonomskega in samoupravnega položaja delavcev, z gospodarskimi in družbenopolitičnimi razmerami v OZD in s potrebo po nadaljnjem utrjevanju organizacijskega in akcijskega usposabljanja zveze sindikatov,« so delegati na redni letni konferenci občinske organizacije Zveze sindikatov ocenili aktivnosti v zadnjem letu.

V svoji uvodni razpravi je predsednik občinskega sindikalnega sveta Marjan Kopina med drugim poudaril: »Na osnovi ocene dosedanjih aktivnosti sindikatov v mobilizaciji članstva pri uresničevanju

nost vprašanjem zaposlovanja. Za doseganje boljših poslovnih in delovnih rezultatov in s tem socialne varnosti delavcev pa je potrebno skrbeti za izboljšanje kadrovske strukture delavcev v organizacijah združenega dela. Podatki, ki kažejo na to, da je velik delež nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev v naših OZD tu, da je med delavci, ki se vozijo na delo izven občine, večina višje kvalificiranih, niso zanemarljivi, so menili delegati.

Poleg zaposlenosti in štipendiranja so bile aktivnosti pri zagotavljanju socialne varnosti delavcev namenjene tudi osebnim dohodkom. Poleg stalnega spremljanja rasti osebnih dohodkov, predvsem najnižjih, pa so bile vodene aktivnosti, ki naj zagotovijo tako delitev sredstev za osebne dohodke, ki bodo zagotavljale delavcu ob normal-

Glavnina delovanja sindikata ostaja tudi za letošni na treh sklopih:

1. Uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in utrjevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in utrjevanje družbenoekonomskega in samoupravnega položaja delavcev (bitka za povečanje izvoza na konvertibilni trg, podpora ukrepom, ki bodo zagotavljali boljši dohodkovni položaj aktivnih izvoznikov, povečevanje obsega in kakovosti proizvodnje z boljšim izkoriščanjem obstoječih zmogljivosti, vlaganja v posodobitev, motivacija delavcev za inovacijsko dejavnost).
2. Socialno-varstveni položaj delovnega človeka (poudarek na realnem OD in uresničevanje socialno-varstvenih pravic)
3. Potreba po nadaljnjem utrjevanju organizacijskega in akcijskega usposabljanja članov ZS (nove metode in oblike delovanja, boljša organiziranost, medsebojno informiranje).

družbenoekonomskih ciljev in nalog dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije menim, da smo v večini osnovnih organizacij vzpodbudili mobilizacijo delavcev za doseganje boljših rezultatov gospodarjenja. Delavci se zavedajo, da imajo le večji izvoz, večja storilnost, boljša delovna disciplina ter uveljavljanje in uporaba inovacij oziroma koristnih predlogov v neposredni proizvodnji bistveni vpliv na višino ustvarjenega dohodka. Od višine le-tega pa je odvisna tudi njegova razdelitev, ki zagotavlja delavčevu slabšo ali boljšo socialno varnost kakor tudi slabše ali boljše možnosti razvoja njihove TOZD oziroma OZD.

Pomembno mesto smo v naših aktivnostih namenili spremljanju in obravnavi rezultatov gospodarjenja, ki so jih vodili izvršni odbori posameznih osnovnih organizacij v svojih kolektivih. V skoraj vseh osnovnih sredinah so razpravljali o pogojih gospodarjenja in doseženih rezultatih, ocenjevali so, kako se uveljavljajo dohodkovni odnosi, ter spremljali, v kolikšni meri so izpolnjeni v planskih aktih začrtani cilji gospodarske stabilizacije. Seveda pa moramo pripomniti, da so bile razprave odvisne od kritičnosti razmer oziroma od te-

nem delovnem rezultatu take osebne dohodke, ki bodo omogočili normalno življenje. Tako so v tem letu namenili posebno pozornost družbenim dejavnostim, ki so sprejemale branžne sporazume in usklajevale svoje samoupravne akte.

Na področju inovativne dejavnosti je tudi delovanje sindikata doprineslo k temu, da imajo delovne organizacije inovacijsko dejavnost opredeljeno v svojih

Marjan Kopina: Boriti se moramo za socialno varnost delavcev.

stim, ki so sprejemale branžne sporazume in usklajevale svoje samoupravne akte.

Na področju inovativne dejavnosti je tudi delovanje sindikata doprineslo k temu, da imajo delovne organizacije inovacijsko dejavnost opredeljeno v svojih

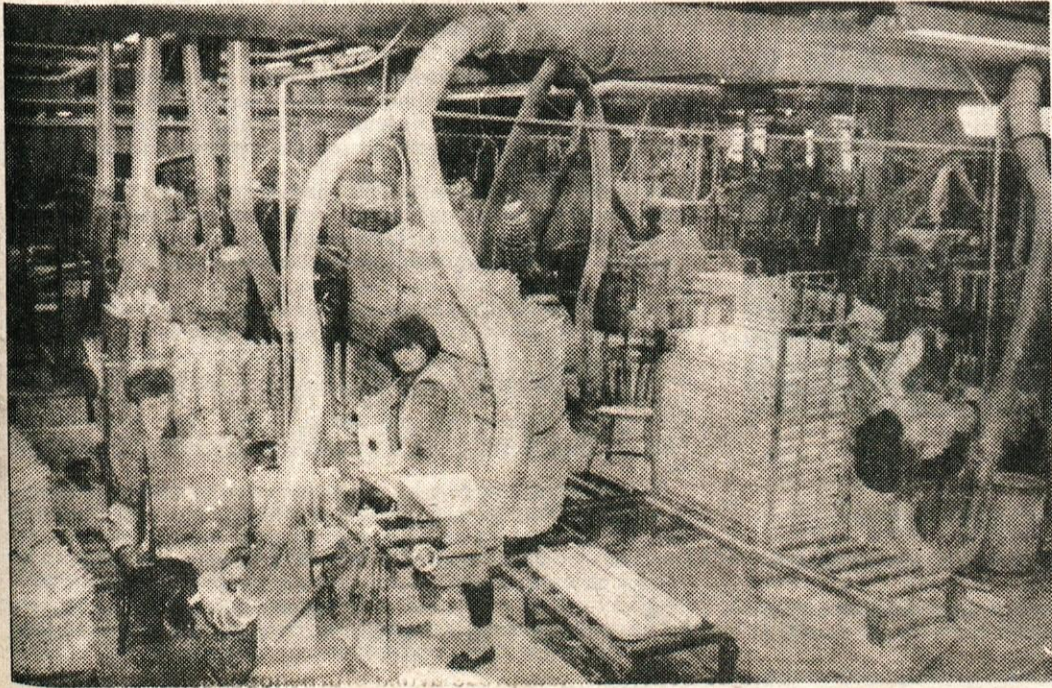
V preteklem obdobju je Komisija za šport in rekreacijo uspešno izpeljala sindikalne športne igre, v katerih je sodelovalo preko 500 udeležencev. Vendar pa se Komisija ne zadovoljuje s številom udeležencev, razpravlja o še večji množičnosti. Da bi še uspešneje izpeljali naslednje igre, je sprejela Pravilnik sindikalnih športnih iger. Poskrbela pa je tudi za usposabljanje na področju aktivnega oddiha in aktivnega odmora med delom (mikropavze). Izvedla je anketo o zasedenosti počitniških kapacitet naših OZD, da bi lahko vodila akcijo »odstopi nezasedene kapacitete« tistim, ki svojih nimajo.

žine problematike gospodarjenja v posameznih OZD ter od kakovosti pripravljenih poslovnih poročil. Zlasti glede priprave le-teh ugotavljamo, da so bila pravočasno in razumljivo pripravljena. Poročila niso podajala samo številčnih prikazov, temveč so bila tudi opisno dopolnjena, vključujoč vso problematiko in težavno, ki so spremljale gospodarjenje po posameznih delovnih organizacijah. »Eno izmed glavnih področij dela sindikalnih aktivistov je področje zagotavljanja socialne varnosti delavcev. Predpogoj za zagotavljanje socialne varnosti pa je zaposlenost delovnih ljudi, zato so namenili precejšnjo pozor-

samoupravnih aktih, vendar je slabo to, da je materialno in moralno vrednotenje inovacij še vedno premalo stimulativno.

Osnovne organizacije pa si morajo prizadevati, da bi bili v poslovnih poročilih ob periodičnih in zaključnih računih posebej prikazani tudi rezultati množične inventivne dejavnosti (število predlogov, realizacija predlogov, gospodarska korist in prikaz izplačil posebnih premij).

Ugotovili so, da je k večji učinkovitosti sindikalne organizacije prispevala tudi vsebinska povezanost z osnovnimi organizacijami. In med ključne naloge so si poleg vsebinske krepitve delovanja organov, ki delujejo pri občinskem svetu, zaležili še krepitev delovanja osnovnih organizacij sindikata.

Naši lesarji so z novo organiziranostjo dosegli tudi boljšo produktivnost

V POČASTITEV 8. MARCA — DNEVA ŽENA

Razstava ročnih del

Sekcija za družbeno aktivnost žena v Domu JLA je v sodelovanju z ZKO ob dnevu žena organizirala že 9. tradicionalno razstavo ročnih del. Na razstavi je sodelovalo 28 razstavljavcev z več kot 150 deli.

Razstavo smo odprli 24. februarja. V kulturnem programu je sodeloval Ženski pevski zbor Sinja gorica pod vodstvom Majde Smrke in recitatorska sekcija Doma JLA Vrhnika pod vodstvom Radosave Injatović.

Prihodnje leto bo 10. tradicionalna razstava, na kateri pa pričakujemo še več razstavljavcev.

B.B.

Študentski servis samostojen

O delu študentskega servisa smo pisali že v prejšnji številki Našega časopisa. Vendar ne bo odveč, če napišemo še nekaj novosti. Enota Vrhnika deluje po novem samostojno in ne več v sklopu z Logatcem. Za to smo se odločili zaradi lažjega dela in ker pričakujemo precejšen odziv dijakov in študentov v poletnih mesecih. Ker želimo s poslovanjem servisa seznaniti čim večji krog občanov, posredujemo tudi končno številko ustvarjenega prometa, ki znaša 49.058.103 din, za obdobje junij — december 1986. To je dokaz, da so mladi v naši občini pripravljeni delati in ustvarjati dohodek, saj si na ta način izboljšujejo svoj socialni položaj, ki pa, vemo, pri mladem človeku ni rožnat.

Obveščamo tudi vse, ki nameravajo delati v času počitnic, da si čim prej podaljšajo člansko izkaznico, kajti v poletnih mesecih bo zelo veliko povpraševanje in zato bo delo servisa lažje, če boste imeli urejeno dokumentacijo.

Približuje se čas setve

Približuje se pomlad in z njo prva opravila na poljih, med katerimi je najvažnejša spomladanska setev. Količina in kvaliteta pridelkov je odvisna od zadostnega gnojenja, ustreznih agrotehničnih ukrepov skozi vso rastno dobo in setve kvalitetnega semena.

S sestavkom bomo poskušali opozoriti na nekatere tehnološke zahteve, ki se pojavljajo v intenzivni poljedelski proizvodnji. Seveda bo zaradi pomanjkanja prostora ostalo veliko stvari nedorečenih in bomo nanje opozarjali skozi vso leto. Vabimo vas, da se v čim večjem številu udeležujete Pospeševalnih krožkov, ki jih prirejamo enkrat mesečno po posameznih vaseh, kjer se pogovarjamo o tekoči problematiki, pripravljamo pa tudi predavanja, ki bodo spremljana z diapozitivi in videofilmi. O razporedu krožkov in tematični vas bomo sproti obveščali.

Sklad za intervencije v kmetijstvu SO Vrhnika bo od 1. marca dalje regresiral mineralna gnojila v višini 30 % od cene gnojil. Količina gnojil, ki vam pripada po regresirani ceni, je odvisna od realizirane tržne proizvodnje v letu 1986.

Za zasejavanje travnikov na melioriranih površinah bo na voljo seme ustreznih sort trav in detelj, ki bo regresirano v višini 50 % od prodajne cene.

Koruzi je glede na naravne pogoje in usmeritev v živinorejo prav gotovo glavna poljščina v naši občini. Setev doma pridelanega koruznega semena lahko zmanjša pridelek tudi do 20 %. Da bi se temu izognili, je potrebno nabaviti potrjeno hibridno seme. Regres bo znašal 40 % od prodajne cene koruznega semena. Na razpolago bodo naslednji hibridi:

zrelostni razred 100: BC 180 — alkar (poltrdinka, hibrid)
zrelostni razred 200: BC 264 (zobanka), BC 272 — eta (poltrdinka), Pioneer 3839 — dea (poltrdinka)
zrelostni razred 300: Pioneer 3925 — mirna (zobanka), OSSK 247 (zobanka), BC 312 (zobanka), BC 318 (zobanka)

Tabela 1: število rastlin/m² (končni skop) glede na ranost in namen pridelkov

Zrelostni razred	Za zrnje	Za silažo
100	8—9	9—10
200	7—8	8—9
300	6—7	7—8

Tabela 2: Razdalja med semeni v vrsti (v cm) pri različni medvrstni razdalji

medvrstna razdalja	6	7	8	9	10
65 cm	21	18	16	14	13
70 cm	20	17	15	13	12

Ob uporabi hlevskega gnoja oziroma gnojevke gnojimo z naslednjimi količinami mineralnih gnojil (nekaj primerov):

osnovno gnojenje	kg/ha	dognojevanje	kg/ha
NPK 6:18:18	500	KAN	350
NPK 11:11:16	700	KAN	200
NPK 66:18:18	600	KAN	400
NPK 11:11:16	800	KAN	250

Plevele zatiramo z naslednjimi pripravki:
PRIMEXTRA 5—7

l/ha: proti plevelnim travam iz semena in proti širokolistnim plevelom. Škropimo po setvi pred vznikom koruze.

LASSO COMBI 5-7 l/ha: kombinirani herbicid proti travnatim širokolistnim plevelom.

DUAL 4 l/ha: proti travnatim in širokolistnim plevelom, ki se razmnožujejo s semeni. Škropimo po setvi pred vznikom koruze. Za izboljšanje de-

Usklajen program proslav in prireditev

Predsedstvo OK SZDL Vrhnika je sprejelo predhodno v KO za proslave in prireditve usklajen predlog programa proslav in prireditev v naši občini v letošnjem letu.

Izpostaviti velja predvsem osrednje, ki so pomembne za zgodovino naših narodov in narodnosti in za zgodovino naše občine in ki jih bomo praznovali letos.

Organizirali bomo proslave in prireditve ob kulturnem prazniku, dnevu žena, dnevu ustanovitve OF, prazniku dela, občinskem prazniku, mesecu mladosti, dnevu samoupravljalcev, dnevu vstaje, dnevu republike, dnevu JLA in krajevnih praznikov. Posebno pozornost bomo namenili tudi 50-letnici ustanovnega kongresa KP Slovenije, ki je bil 17. in 18. aprila 1937 na Čebinah nad Zagorjem ob Savi, 50-letnici prihoda tov. Tita na čelo KPJ in 40-letnici ustanovitve ZZB NOV Jugoslavije. V tem letu bo tudi veliko praznovanje ob 200-letnici rojstva Vuka Karadžića in 100-letnici smrti Frana Levstika. Predsedstvo RK SZDL Slovenije je imenovalo poseben odbor za obeležitev omenjenih prireditev.

Naša republika je letos tudi gostitelj dveh pomembnih manifestacij bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti: v mesecu marcu je start štafete mladosti, v juniju pa prihod vlaka bratstva in enotnosti iz SR Srbije v SR Slovenijo. Obema dogodkoma bomo namenili posebno pozornost. V tem sklopu bomo v republiki pozorni tudi na festival bratstva in enotnosti mladine Jugoslavije v Gornji Radgoni, na zlet bratstva in enotnosti v Novem mestu ter mednarodni tabor pionirjev v Dolenjskih Toplicah. V okviru občine pa je sprejeta pobuda KS Podlipa — Smrečje, zato predlagajo delegatom skupščine občine, da bo praznovanje občinskega praznika v njihovi KS.

Objavljamo podrobnejši program:

PROGRAM PROSLAV IN PRIREDITEV V OBČINI VRHNIKA V 1987. LETU

- 7. marec — obletnica rojstva Jožefa Petkovška; nosilec: ZKO
- 6. marec — ZZB NOV — praznovanje dneva žena v Mantovi; nosilec: ZZB NOV
- 8. marec — dan žena; nosilec: KS in KK SZDL
- 11. april — Tekmovanje kovinarjev iz ljubljanske regije; nosilec: OS ZS in MS ZSS
- 12. april — Pohod na Ključ; nosilec: ŠD Dragomer — Lukovica in ZTKO
- 17. april — 50. obletnica ustanovitve KP Slovenije; nosilec: OK ZKS in ZKO
- 25. in 26. april — revija pevskih zborov s podelitvijo sindikalnih priznanj; nosilec: ZKO in OS ZSS
- 27. april — srečanje Notranjskih aktivistov v občini Ljubljana Vuč-Rudnik (v KS Rakitna)
- 30. april — Kresovanje na Ulovki; nosilec: OS ZSS in ZKO
- 1. maj — praznik dela — srečanje v Starem mlinu
- 1. maj — nogometni turnir na Logu; nosilec: ZTKO
- 4. maj — obletnica Titove smrti
- 6. maj — občinski praznik; na pobudo KS Podlipa — Smrečje naj bi bilo praznovanje 10. maja v njihovi KS. V okviru praznovanj občinskega praznika tudi odkritje spominskega obeležja Karlu Grabeljšku-Gabru; nosilec: Skupščina občine, OK SZDL in KS Podlipa — Smrečje
- 8. maj — 65. obletnica GD Podlipa — Smrečje
- 10. maj — obletnica Cankarjevega rojstva; nosilec: ZKO
- 17. maj — zaključek občinske košarkaške lige; nosilec: ZTKO
- 17. maj — 25. obletnica PD Vrhnika; nosilec: PD Vrhnika
- 21. maj — dan RO in PVO; nosilec: vojašnica Ignac Voljč
- od 20. do 30. maja — prireditve ob dnevu mladosti; nosilec: OK KS MSM, JLA, ZKO

- 23. maj — tekmovanje mladih iz večšin SLO in DS ljubljanske regije; nosilec: OK SZDL, OK ZSMS in MS SZDL
- 25. maj — 40. obletnica VVZ Antonija Kucler
- 7. junij — ŽIV-ŽAV; nosilec: DPM
- 7. junij — Ta veseli dan na Logu; nosilec: KS Log
- 7. junij — Trampužev memorial; nosilec: ZTKO
- 14. junij — planinski tabor ljubljanskih planinskih društev na Ključu
- 14. junij — športno-kulturna prireditev na Drenovem griču; nosilec: ŠD Dren, KK SZDL

- 20. junij — 5. obletnica GD Sinja Gorica
- 21. junij — GD Borovnica
- 4. julij — dan borca; nosilec: OO ZZB NOV, KK SZDL
- 16. julij — dan tankistov; nosilec: Vojašnica Ivan Cankar
- 18. julij — vikendaška noč; nosilec: KS Zaplana
- 22. julij — dan vstaje; srečanje v Razorski dolini; nosilec: DPO, ZRVS, LD Vrhnika

- 1. avgust — odselejniški praznik v KS Podlipa — Smrečje; nosilec: KS Podlipa — Smrečje
- 25. julij — Marostarska noč

- 6. avgust — gostovanje folklorne skupine z Nizozemske na Vrhniki; nosilec: ZKO
- 17. avgust — 50. obletnica prihoda Josipa Broza Tita na čelo KPJ; nosilec: DPO občine Vrhnika in ZKO

- 30. avgust — gorska kolesarska dirka na Ulovko; nosilec: ZTKO
- 13. september — kolesarska dirka v Bistru; nosilec: ZTKO
- 15. september — Bistriški kulturni dnevi; nosilec: ZKO
- 29. september — dan pionirjev; nosilec: osnovne šole, DPM
- 30. september — 40. obletnica ustanovitve ZZB NOV Jugoslavije; nosilec: OO ZZB NOV, DPO občine Vrhnika

- 3. oktober — tek in pohod na Ulovko; nosilec: ZTKO
- 21. november — zaključek sindikalnih športnih iger; nosilec: OS ZSS

- 22. november — tek na rokah na Ulovko; nosilec: ZTKO in ŠSD
- 27. november — tek republike; nosilec: ZTKO in ŠSD
- 29. november — dan republike; osrednja prireditev na Vrhniki, prireditve po krajevnih skupnostih; nosilec: ZKO, KK SZDL

- december — srečanje glasbenih šol iz Jugoslavije; nosilec: glasbena šola, OIS, ZKO

- 11. december — obletnica smrti Ivana Cankarja; nosilec: ZKO
- 22. december — dan JLA; nosilec: vojašnica na Vrhniki, ZRVS, OŠTO, dom JLA in OK SZDL

- 25., 26. 27. december — dedek Mraz — novoletna praznovanja; nosilec: DPM, ZKO, ZTKO, OZD, OS ZSS, OK SZDL

OPREDELJENI KRAJEVNI PRAZNIKI

- Vrhnika 6. 5.
- Borovnica 10. 3.
- Verd 11. 8.
- Bevke 27. 8.
- Ligojna 8. 6.
- Dragomer — Lukovica 6. 5.
- Zaplana 17. 6.
- Drenov grič-Lesno brdo 2. 9.
- svečano praznovanje 6. 9.
- Log 8. 5.
- Podlipa — Smrečje 3. 8.
- Sinja Gorica —
- Blatna Brezovica —
- Stara Vrhnika —

Poziv na solidarnostno pomoč Zagorju

Koordinacijski odbor za razvijanje in uveljavljanje socialistične solidarnosti pri Predsedstvu RK SZDL Slovenije se je na seji 27. februarja 1987 podrobneje seznanil s posledicami drsenja plazu v občini Zagorje ter ukrepi in aktivnostmi, ki so bile doslej že storjene za reševanje prebivalstva in saniranje plazu v sami občini in s strani republiških organov — RSCZ, izvršnega sveta SRS in drugih.

Koordinacijski odbor je zelo pozitivno ocenil hitro in učinkovito ukrepanje vseh dejavnikov v občini (občinskega štaba za civilno zaščito v sodelovanju z RSCZ, izvršnega sveta skupščine občine, občinskega odbora Rdečega križa, mladine, gasilcev) ter občanov in delovnih ljudi ob tej nesreči in izrekel priznanje vsem, ki so prispevali k učinkovitemu reševanju ljudi in imetja ter preprečevanju še večje škode.

Dosedanja škoda (še brez stroškov sanacije) znaša po ocenah ob-

čine Zagorje 7,58 milijard dinarjev, kar znaša že 44 odstotkov družbenega proizvoda občine Zagorje, zato občina sama ne bo zmogla kriti vse škode. Celotna škoda pa bo še bistveno večja.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je iz proračuna rezerve že takoj po nesreči namenil 50 milijonov dinarjev pomoči. Odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti je prizadel občini namenil 500 milijonov dinarjev akontativnih solidarnostnih sredstev. Stekla je že akcija prostovoljnega zbiranja solidarnostne pomoči na območju SR Slovenije, pa tudi iz drugih območij Jugoslavije, predvsem iz pobratenih občin (Omiš, Aleksinac, Zagreb).

Solidarnostna sredstva občanov, OZD, družbenih in družbenopolitičnih organizacij in skupnosti se zbirajo na dveh žiro računih v občini Zagorje: pri občinskem odboru Rdečega križa Zagorje za pomoč prizadetim družinam št.: ZR 52720-678-50940; za pomoč prizadetim delovnim organizacijam pa na ZR št. 52720-655-128185.

Izvršni odbor Predsedstva RK SZDL Slovenije poziva delovne ljudi in občane, gospodarske organizacije in druge dejavnike, da solidarnostno prispevajo za sanacijo posledic te nesreče.

lovanja mu lahko dodamo RADAZIN.

Ko ima koruza 5 listov: 2 kg RADAZINA + 1,5 l DEHERBAN-a A (za slak in osat)

CIATRAL 7-8 l/ha: proti enoletnim širokolistnim in travnatim plevelom. Škropimo po setvi pred vznikom koruze.

OPOZORILO: Pri škropljenju mora biti zemlja dovolj vlažna ob primerni temperaturi zraka (12—15°C), sicer je potrebno herbicide plitvo zabranati v zemljo.

Posevkom, posajenim na preoranih travnikih, preti napad sov. Uničujemo jih z FURADANOM 10 G (10—15 kg/ha potrosimo v vrstah) ali VOLATONOM G-10 (10—20 kg/ha v vrstah).

PŠENICI prvič dognujemo takoj, ko je njiva dovolj suha, da z vožnjo ne naredimo preveč škode. Glede na prezimitev (gostoto) posevka in pričakovani pridelek dognujemo z 30—60 kg/ha čistega dušika (100—250 kg KANA) oziroma za NPK gnojili, če jeseni nismo gnojili s celotnim odmerkom fosforja in kalija (200—400 kg/ha NPK 15:15:15 ali 230—460 kg/ha MPK 13:10:12).

Proti travnatim plevelom škropimo z 2,5 l/ha DICURANA v fazi razraščanja pšenice, proti širokolistnim pa z 2,5—3 l/ha ANITENA DS ali z 1,5—3 l/ha DEHERBANA (deluje na zebrot).

Na osnovi lanskizkušenj priporočamo v začetku klasičnega škropljenja proti rjam in rjavemu plevu z 0,5 l/ha TILTA EC. Škropljenje po potrebi ponovimo v času cvetenja. Pripravek bo regresiral v višini 50 % od cene.

V trgovini z reprodukcijskim materialom na Jelovškovi 7 bo na voljo tudi potrjen semenski KROMPIR in sicer naslednje sorte:

SASKIA: zgodnja, srednje rodovitna jedilna sorta. Ima podolgovato ovalne gomolje z rjavkasto rumeno kožico, meso je svetlo rumeno.

IGOR: srednje zgodnja sorta jedilnega krompirja. Gomolji so podolgovati do sploščeni, kožica svetlo rumenkasta, meso belo. Dobro prenaša tudi mehaniziran izkop.

DESIREE: zelo rodovitna, srednja pozna jedilna sorta. Gomolji so podolgovatovalni z gladko rdečo kožico in svetlo rumenim mesom in so precej občutljivi na udarce pri izkopu in transportu.

Krompir rabi veliko hranilnih snovi predvsem v času bujne rasti listov, zato že ob pripravi zemlje za setev dodamo večino hranilnih snovi. Poskusi v Sloveniji so pokazali, da razen na peščenih tleh dognovanje z dušikom ni potrebno in lahko ves dušik damo že ob osnovnem gnojenju. V primeru, da tega nismo storili, opravimo dognovanje čimprej po vzniku, saj kasnejše dognovanje poveča občutljivost za plesen. Krompirju ugaja razmerje dušik:fosfor:kalij = 1:0,9:1,6 na ha rabi 100—150 kg dušika, 100—150 kg fosforja in 200—300 kg kalija, kar pomeni npr.: 1000—1300 kg/ha NPK 11:11:16 ob ustreznem gnojenju s hlevskim gnojem.

Pri pridelovanju krompirja je pomembno varstvo pred fitoforo (krompirjevo plesnijo). Prvič škropimo, ko so vrste sklenjene in so ugodni pogoji za njen razvoj (vlaga). Če škropimo s preventivnimi sredstvi (antrakol, bakreni antrakol, dithan) moramo škropljenje redno ponavljati vsakih 10 dni oziroma obvezno po dežju. Na voljo je tudi sistemski pripravek RIDOMIL (2 kg/ha), ki prodre v rastlino in ga dež ne more izprati. Deluje 14 dni, vendar ga smemo uporabiti le dvakrat letno. Ob pojavu ličinke kloradškega hrošča dodamo sredstvu proti plesni še ustrezen insekticid (npr. ECALUX 0,8 l/ha).

POSPEŠEVALNA SLUŽBA PRI KZ VRHNIKA

Srečanje kulturnih animatorjev

Občinski sindikalni svet Vrhnika in Zveza kulturnih organizacij Vrhnika sta v februarju organizirala 5. srečanje kulturnih animatorjev iz OZD in KS ter članov komisij oz. odborov pri družbenopolitičnih organizacijah občine.

Uvod v srečanje je pripravila igralka Jerca Mrzelova. Po uvodu je stekel sproščen pogovor med igralko in kulturnimi animatorji.

Konkretno izkušnje pri organiziranju kulturnega dogajanja v OZD je nanizal profesionalni kulturni animator iz Gorenja (Velenje) Janez Pušnik. O vsebini, oblikah in metodah animacije v OZD pa je spregovoril predstavnik RS ZSS Doro Hvalica.

Ta srečanja so vsakoletna, vendar so animatorji enotnega mnenja, da bi se morali sestajati večkrat. Veliko je težav pri uveljavljanju kulturne animacije v OZD, ni enotnih izhodišč za obeleževanje pomembnih dogodkov in praznikov. Pre-

pušeni so svoji iznajdljivosti. Ugotavljamo, da je tudi obisk kulturnih dogodkov iz posamezne OZD odvisen od prizadevanj in iznajdljivosti animatorja v tej sredini.

Prav kmalu se bodo animatorji ponovno srečali. Tema: kako ravnati ob posameznih

dogodkih, kako pripraviti prostor ali na kratko: protokol. Tudi svojo občino premalo poznamo.

Kaj in kako predstaviti obiskovalcu domači kraj in njegove znamenitosti bi prav gotovo vsak kulturni animator moral prvi vedeti.

Petnajst animatorjev iz OZD se redno srečuje, slabši je odziv animatorjev iz krajevnih skupnosti, zato si bomo prizadevali razširiti krog in s tem prispevati h kulturnemu dogajanju in odzivanju na kulturno ponudbo v občini.

M. S.

V SALONU IUV RAZSTAVLJA JOŽE MEGLIČ

Krajina kot erotični izziv in eros kot krajina

Pričujoča razstava akademskega slikarja Jožeta Megliča je ena tistih razstav, ki nas prevzamejo v prvi vrsti z zgoščenostjo in neposrednostjo, s katero obvladujejo eno samo pomembno prvo, eno samo celovito področje.

Le na prvi pogled se razstava oljnih in akrilnih platen Jožeta Megliča zadnjih dveh let izdaja iz celotnega ustvarjenega opusa krajin, tovarniških krajin, vaških dvorišč in aktov. Navidezno zato, ker gre le za poglobljen pristop k drugačni tematiki, ostala pa so stilna formalna izhodišča.

Najprej in predvsem je Jože Meglič slikar. Z vso doslednostjo upošteva ustvarjalne zakonitosti likovnega izražanja v oljni in akrilni tehniki, suvereno obvlada likovni poklic. Brez špekulacij, brez poceni učinkov, pošteno in že kar nihilistično zreducirani barvni skali, v skopi in pogumni risbi — konstrukciji postavlja pred nas podobo za podobo.

Bolj kot kjerkoli nam je ob razstavi Jožeta Megliča jasno, da je (tudi lahko!) slikarski jezik le pomagalo, s katerim se likovnik uveljavlja. Umetniško delo je pri njem le NOSILEC sporočila, nikdar pa samo sebi zadostno dejanje. Slika ne govori le sebi v prid, ni sama sebi dovolj. Pri njegovih slikah je vedno treba nekam zad, nekam za platno, treba je prodreti skozi lazuro barvnega namaza in poiskati misel neodvisno od vidnega v okvirjenem delu. Docela nemogoče je Megliča gledati zgolj z očesom in ostrino kritičnega skalpela.

Hvaležnejša je tista druga pot, pot od povedanega bistva k obliki. Tu se nam ponuja nešteto izhodišč. Avtor zapisa hodi po tem: Megličeva platna so izpoved o slikarjevem odnosu do ene najpomembnejših stvari v človekovem življenju, do doživljanja spolnosti kot potrdila obstoja. Eros z malo ali veliko začetnico je v Megličevi razstavi razgaljen do zadnjega bistva, do zgolj aktivnega dejanja samega. Erotika je okleščena vseh naturalističnih, poltenih, psevdochristunskih prvin. V njej ni ne opolzkosti, ne vulgarosti, nikakršne naslade sprenevedanj o telesni ljubezni.

Iz slikarjeve podzvesti so na platno privrele slike erotičnih užitkov, predstav, sanjarjenj o razponu med moškim in ženskim polom sveta.

Gre za izrazito moško gledanje na celoten fenomen erotike. Žensko telo (bodisi robotoidna mehanska konstrukcija, bodisi ciklama, ovijalka, bodisi katerikoli absurden splet detajlov, vidnih v okolici) je stičišče vseh želja in izpolnitev. V razstavi doživljamo ves proces spolne potešitve, od brezsravnega nastavljanja, hrepenečega pričakovanja, strastnega drhtenja, izrabljenega telesa. Ni lažne zavese med nami in objektom naših želja. Ali poenostavljeno: tej stvari se reče in streže tako, izgleda tako in nič drugače! Razrešen vseh mučnih dilem slikar preprosto gradi svojo, na freudovski način odslikano erotiko.

A osupli smo, ko po ogledu razstave ne moremo avtorju očitati nikakršne ponigličnosti, opolzkosti ali vulgarosti. Čeprav hodi po meji Pornosa (sam ga uvaja v naslov!), gre daleč od straniščne kulture. Zavestno izogibajoč se naturalističnim vajenim formam je Meglič ostal na pozicijah hladnega, nepristranskega opazovanja. Ostaja v kovinskem zelenilu in modrini ali celo sivini, krepko oddaljen od mesenih predstav o Erosu. »Očiščeni« skušnjav romamo od slike do slike.

A navsezadnje je pa le »fletno« živeti! Je pa že to potovanje v Erosovo pokrajino obenem potovanje v z medeno roso obrito željo, kajne?

Saj si hotel to reči, Bavantov Jože? Saj si hotel poiskati za ključavnicami spalnic še tisto nepokvarjeno prgišče veselja nad življenjem; navkljub vsem poskusom, da bi znanstveno raziskali in na secirni mizi seksualne revolucije razdeležili Eros sam?

dipl. um. zgod. JANEZ ŠTER

Vabilo

Se vam zdijo sobotni večeri ob televizijskih sprejemnikih dolgočasni? Si želite nekaj novega, živahnega? Vabimo vas na letni koncert dekleškega pevskega zbora Vrhnika pod vodstvom Darinke Fabiani. Popestrite vaš in naš večer! Pričakujemo vas v soboto, 28. 3. 1987 ob 19. uri v večnamenskem prostoru osnovne šole Ivan Cankar na Vrhniku.

Pester program med počitnicami

»Počitnice...« so kričali šolarji, ko so zadnji dan pouka planili na šolsko dvorišče. Vsak pa je s seboj odnesel obvestilo. Društvo prijateljev mladine Vrhnika je zbralo vse aktivnosti, ki so jih nudili: Zveza kulturnih organizacij, Zveza telesnokulturnih organizacij, Cankarjeva knjižnica, vrtec, Društvo prijateljev mladine in Dom JLA.

Pa vendar se zdaj po končanih počitnicah sprašujemo: organizirano počitnikovanje — da ali ne? Res, da je bilo 260 tečajnikov smučanja na Ulovki, tudi drža, da je nekaj otrok odšlo na počitnice s starši, kaj pa ostalih 700, 800 vrhniških otrok? Vsak delovni dan so v Partizanu čakale vzgojiteljice, da bi z otroci izdelovale lutke, sestavljale igrače, skratka, popestrile dan otroku, ki je v dopoldanskem času prepuščen sam sebi in televiziji. Prišlo je od 4 do 11 otrok.

Otroci so lahko obiskovali filmske predstave, v Cankarjevem domu in Domu JLA pa so vrтели tudi risanke. Pravzaprav so jih v Domu JLA prvič hoteli vrteti, pa niso imeli za koga. Potem se je obisk »nekoliko« popravil.

In kako je bilo z gledališko predstavo Prešernovega gledališča Kranj? Na »Zlahtnega meščana« je prišlo približno 50 obiskovalcev. Čeprav je bila predstava namenjena učencem predmetne stopnje, je bilo le-teh najmanj.

Lutkarji spet na odru

Lutkovna skupina AN-BAN — takšno ime si je nadela lutkovna skupina Zveze kulturnih organizacij Vrhnika, je za kratek čas »umolknila« — vendar delo ni zamrlo. Spet se bomo predstavili vrhniškimi otrokom v marcu z lutkovno predstavo »Maček Muri«.

Le kdo ne pozna pri-srčne poezije Kajetana Koviča? Mucki, ki smo jih pod strokovnim vodstvom izdelali člani lutkovne skupine, bodo prispevali z našo Špelo. Vse pa bo z živo glasbo spremljal Dejan.

Kaj vse si bodo mucki izmislili, pa boste kmalu videli.

V Cankarjevi knjižnici so pripravili vsak delovni dan od 10. do 17. ure igre, pravljice, dramatizacije. Zbralo se je največ 6 otrok in še to v glavnem eni in isti.

Kantavtor Saša je bil pripravljen prepevati in zabavati otroke v mali dvorani Cankarjevega doma. Če bi ne povabili na srečanje s Sašo vrtca, bi obisk ne bil nič boljši kot na vseh ostalih prireditvah. Da pa so prišle na tisti del tega srečanja, ki je bil namenjen višji stopnji osmošolcev, le deklice, ki so Saša poznale in prepevale z njim v zunanjem novoletnem programu, pa je tudi tragika organiziranega počitnikovanja.

Pika na i pa je bil ples v Domu JLA za otroke od 5. razreda dalje z ansamblom CIK-CAK. Skoraj trideset jih je bilo!!!

Zakaj tako? Slaba informiranost? Vsak učenec je dobil obvestilo s programom pravočasno. Ciklostirana obvestila za drugi teden počitnikovanja smo ponovno dali na mesta, kamor šolarji najpogosteje zahajajo. Da bi jih spomnili seveda, če so prvotno obvestilo izgubili. Pa tudi na televizijskem ekranu so lahko nekaj prebrali. Potem ne rabimo organiziranega počitnikovanja? Smo napačno pristopili? Je premalo tistih, ki so jim počitnice delovni dan in se ne izgovarjajo, češ: za otroke pa naj poskrbijo starši in družba.

NOVOSTI V CANKARJEVI KNJIŽNICI

STROKOVNA LITARATURA

Accetto, B.: Starost in staranje
Antologija anarhizma
Boff, L.: Cerkev, karizma in moč
Bojneniki neba
Bostić, A.: Družbeni nadzor in vloga inšpekcij v SFRJ
Crnugelj, F.: — Z.: Na zahodnih mejah
Idejnopolitično usposabljanje v ZKS
Jakopin, P.: Ines
Janež, S.: Poglavitna dela slovenske književnosti
Kos, J.: Pregled svetovne književnosti
Kušej, G.: Uvod v pravoznanstvo
Načrt mesta Celje
Pomniki NOB na Škofjeloškem
Pease, A.: Govorica telesa
Prispevki za novejšo zgodovino
Računalniška obdelava podatkov
Slovenske ljudske pesmi Koroške
Sodobna zgodovina
Spominsko območje Žumberak—Gorjanci
Stabej, J.: Prava stoletna pratika in njena zgodovina
Šeruga, Z.: Potovanje k ljudem
Ule, A.: Od filozofije k znanosti in nazaj
Walraff, G.: Čisto na dnu
Zakon o sodnih takсах

GRUNTOVČANI PONOVO MED NAMI

Dudek ostaja Dudek

Po desetih letih znani televizijski zakonski par ponovno razveseljuje publiko, tokrat v gledališki predstavi, v komediji V Gruntovcu drsijo tudi devize.

Danes Dudek, Regica, Cinober, Presvetli in Martin Škvorec ne nastopajo pred televizijskimi kamerami, pač pa pred gledališko publiko in v življenju.

Književnik Mladen Kerstner je napisal komedijo v treh aktih V Gruntovcu drsijo tudi devize in nam spet predstavil svoje junake, ki smo jih v prepolni dvorani Cankarjevega doma na Vrhniku lahko gledali 21. januarja, zaradi velikega zanimanja pa tudi 18. februarja. Kajkavsko narečje gledalcev ni motilo. Izvajalci so ga obvladali tako dobro, da so lahko duhovito pričarali eno od Dudekovih (ne)zgod. Ponovitev predstave 18. februarja nam pove, koliko je bilo zanimanja po prvi predstavi, saj so jo sprejeli mnogi obiskovalci. Ljudem je veselje potrebno — četudi v komedijo prenesejo svojo lastno žalost in jezo, kot nam kaže predstava.

Dudek je postal in ostal pojem naivnosti, ne pa neumen podravski kmeti, ki ima svojo hišico, njivico, kravico in ženico, kar med ljudmi pomeni tudi svobodico. A ne samo to. Pomeni tudi gotovost, ki mu je potrebna za preživljanje. Vendar pa ga niti v tej njegovi skromnosti ne puste pri miru. Vedno se najde nekdo, ki mu soli pamet in ga postavlja »na pravo pot«. Dudek se ne zavestno in ne po svoji volji znajde

v kombinacijah raznih Presvetlih, Cinoberjev in podobnih usodnih spremljevalcev nevednih malih ljudi. Dudek, tipični predstavnik svoje okolice, ne izrablja niti svoje naravne kmečke lokavosti in izgleda naivnež med ljudmi, ki niso nič pametnejši od njega, zato pa mnogo bolj nepošteni. Potem pa se v vrhuncu zapleta pojavlja Regica, ki z logiko postavlja vse na svoje mesto in to z veliko temperamenta, kar pri površni razlagi njene vloge privede gledalca v zmoto. Regica se ne pepira z Dudekom, pač pa z njegovo okolico, preprosto zato, ker ga ima rada in razume situacijo, v kateri je. Gruntovec ne obstaja pod tem imenom, vendar ga lahko vidimo na vsakem koraku. Tudi Gruntovčani so izmišljeni, a njihova imena so vzeta iz piščevega poznavanja življenja. Tekst je aktualen; blizu široki publiki.

Dudeku in Regici ni treba skrbeti — onadva sta večna, čeprav je vsako ponavljanje tudi nov izziv.

Na kratko: predstavi sta razveselili publiko, vajeno na kulturne dododke v našem malem kraju in na tiste v večjih mestih. To je bil prav gotovo pravi izbor in lahko pohvalimo ZKO in delavce v kulturi, ki izbirajo predstave za delovne ljudi in občane.

Povejmo še, da je vzpodbuda za dve predstavi prišla iz Doma JLA Vrhnika, to pa je hkrati tudi dokaz dobrega sodelovanja ZKO in Doma JLA na kulturnem poročju.

B. B.

Jožef Petkovšek

7. marec 1861 — 22. april 1898

7. marca je minilo že 126 let od rojstva našega slikarja Jožefa Petkovška. Spomnimo se ga tokrat z odlomkom iz črtice Ivana Cankarja Petkovškov obraz (črtica je nastala spomladi 1914 ob Petkovškovi sliki Domā):

Vdal se je umetnosti; njen strašni objem ga je dušil do obupa, do brezuma in do smrti. Ljubica, ki jo je gledal zamaknjen, pa je ni videl; ki jo je ljubil verno dan in noč, trepetal od strasti in od groze ob njenih poljubih, pa je ni mogel objeti sam s široko razprtima rokama, je ne prižeti k sebi tesno in za zmemrom; ki jo je risal na papir, jo slikal na platno z vso zvestobo in močjo svoje duše, pa ji ni poznal pravega obraza, ker se ni maral do golega razodeti njegovim zameglelim, zakrvavelim očem.

Zagnal se je v življenje; zagnal se je v močvirje, iz katerega ni bilo rešitve. Nog in života se je ovilo spolzko ščavje, vlekle ga je neusmiljeno k strašnemu dnu. Vedel je, da je smrt na dnu, ali čudna, težka omamljiva sladkost je bila v tej zavesti. Črna gosta voda mu je segala do vratu; nagnil je glavo vznak, stisnil ušnice, brnil se ni. Z velikimi očmi je strmел v nebo, ki se je bočilo zmerom višje, da ga je dosegel komaj še s sanjami. V poslednjem hipu pa, ko mu je že močila gnusna voda spodnjo usten, en sam krik, tako ves poln groze, obupa in bridkosti, da so se trepetaje razmaknile črne veje nad močvirjem: »Saj ni bilo življenje! Drugod je življenje — onkraj daleč, daleč, daleč!«

LEPOSLOVJE

Mladinski:

Hevier, D.: Kam gredo sladoledarji pozimi
Muster, M.: Prerijska roža
Pet bratov
Prešeren, F.: Sonetni venec
Prešeren, F.: Zmerom svojo goni slavček

ZA ODRASLE:

Lavrin, J.: Med osem in osemdeset
Marušič, L.: Škofjeloški pasijon
Zidar, P.: Slovo

PREVODI:

Atwood, M.: Preročišče
Katkov, N.: Kri in orhideje
Ludlum, R.: Holerofrova zaveza
Simon, C.: Georgike

PESMI:

Keats, J.: John Keats
Lainsček, F.: Dnevovina
Paz, O.: Octavio Paz
Petrarca, F.: Francesco Petrarca

V SRBOHRVATSKEM JEZIKU:

Boar, R.: Največi svetski spijuni i obaveštajci
Lenardić, M.: Ekologija i industrijski sistem
Nicholas, M.: Največi svetski ljubavnici
Radivojević, G.: Najveće svetske potrage za potonulim blagom
Dor, M.: Sva moja braca
Palmer, L.: Sve zbog dugog nosa

Športno društvo »Lipa« v KS Podlipa — Smrečje se predstavlja

v zadnjih dveh letih je v krajevni skupnosti Podlipa — Smrečje večkrat prišlo do pogovora v zvezi z organiziranjem mladih v športno društvo.

Podliski nogometaši se že več let udeležujejo nogometnih turnirjev, trenirajo na slabem igrišču in ugotavljajo, kako potrebno bi bilo priti do novega igrišča.

Neuradna smučarska sekcija, ki jo je sestavljalo nekaj zanesenjakov, je uspela v zadnjih dveh letih pripraviti več smučarskih tekmovanj, ki so vsa uspela in v mladih zbudila željo, da je potrebno resno pristopiti in ustanoviti društvo, v okviru katerega bi delovale različne sekcije: nogometna, smučarska, planinska, balinarska itd.

Začelo se je 6. junija 1986, ko je iniciativni odbor organiziral sestanek v OŠ Podlipa. Udeležilo se ga je presenetljivo veliko povabljenih. Seznajeni so bili s tekočo problematiko — podan je bil predlog ustanovitve športnega društva in prvi osnutek izgradnje športnih objektov v naši krajevni skupnosti.

Na sestanku so bili imenovani člani v izvršni odbor, disciplinsko komisijo in samoupravno kontrolo.

Tako organizirani smo takoj pričeli z delom in v začetku septembra je naše športno društvo »Lipa« začelo uradno delovati.

Seveda so vzporedno potekale akcije v zvezi s pridobitvijo parcele za izgradnjo igrišča in pripravo zimskih tekmovanj. Najprej smo se odločili za smuk.

Prvo tekmo smo pripravili 25. januarja 1987. Veljala je samo za domače društvo, da bi se smučarji lahko dobro pripravili za naslednja odprta tekmovanja v sosednjih krajevni skupnostih. Snežna odeja je še vedno dovolj debela, zato je pričakovati, da se le-teh ne bo manjkalo.

Vreme je bilo sončno, čudovito za gledalce, nekoliko manj pa so bili zadovoljni tekmovalci. Na startu se jih je zbralo 50. Tekmovali so v šestih kategorijah. Vsi tekmovalci so varno pripeljali do cilja in dosegli lepe rezultate, za kar so jim bile podeljene medalje in diplome. Tudi najmlajše in najstarejše smukače smo nagradili.

Ob progi so krajani, ki so obenem tudi pomagali pri izvedbi tekme, glasno navijali za tekmovalce, zlasti mlajše, ki jih je bilo letos že precej več kot pretekla leta.

To je vsekakor zelo spodbudno, zato nam take in podobne uspele tekme dajejo novega elana.

Drugo tekmo smo pripravili 8. februarja. Na smuk v Celarje je lepo nedeljsko popoldne privabilo veliko število tekmovalcev, ki se niso ustrašili še tako hitre proge, ampak so se pogumno pognali v dolino.

Startalo je 171 tekmovalcev, 15 jih ni prispelo do cilja, ostali pa so varno pripeljali v ciljno ravnino.

Zaradi velikega obiska se je tekma zavlekla tja do mraka. Po končanem tekmovanju smo prijetno izkoristili čas do razglasitve rezultatov. Z žrebanjem smo tekmovalcem razdelili nagrade, ki so jih prispevali posamezni člani športnega društva, zasebni obrtniki in OZD v naši občini. Za sodelovanje je jim zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se tudi družini Ivana Kogovška za gostoljubnost in prav tako vsem krajanom, ki so kakor koli priskočili na pomoč.

M. MALOVRH

STRELSKI KOTIČEK

15. 2. 1987 je OSZ Domžale na strelišču v Trzinu organizirala prvenstvo tekmovalnih skupnosti občin Domžale, Kamnik, Vrhnika, Logatec in streljanju s serijsko zračno puško za vse kategorije posamezno in ekipno.

REZULTATI: Člani: (39): 1. Repič 369, 2. Pogačar 366, 3. Lamprecht 362 (94), 4. Brečko 362 (91), 17. Sumina 347, 23. Skodlar 343

Člani ekipno (9): 1. SD Trzin 1086, 2. SD Kamnik 1077, 3. SD Titan 1975, 4. SD Tuhinj 1058, 5. SD Vrhnika 1052

Članice (15): 1. Rok 349, 2. Vrhovnik 321, 3. Sušnik 320, 4. Oblak 309, 5. Rudolf 300, 6. Vrbancič 294

Mladinci (13): 1. Podgorik 369, 2. Habjan 361, 3. Končan 359, 4. Pirc 354, 5. Klopčič 353, 7. Sumina 335, 11. Jesenovec 317

Mladinci ekipno (3): 1. SD Trzin 1068, 2. SD Dragomer 1011, 3. SD Domžale 1007

Na tekmovanju sta normo za nastop na republiškem tekmovanju dosegla pri članih LAMPREHT in pri mladincih KONČAN.

18. 1. 1987 je SD Vrhnika organizirala družinsko tekmovanje v streljanju s serijsko zračno puško za ZLATO PUŠČICO.

REZULTATI:

1. Lamprecht 537 (180, 178, 179), 2. Skodlar 506 (168, 167, 171), 3. Dettler 487 (167, 160, 160), 4. Rudolf 467 (158, 151, 158), 5. Gutnik 465 (155, 162, 148), 6. Vrbancič 465 (162, 157, 146)

21. 2. 1987 je OSZ Vrhnika na strelišču v OŠ Brezovica organizirala občinsko prvenstvo za ZLATO PUŠČICO, ki se ga je udeležilo 11 tekmovalcev iz obeh strelskih družin Vrhnika in Dragomer.

REZULTATI: 1. Končan 542 (183, 179, 180), 2. Lamprecht 535 (178, 180, 177), 3. Božič 524 (175, 171, 178), 4. M. Sumina 503, 5. A. Sušina 502, 6. Rudolf 489, 7. Jesenovec 485, 8. Skodlar 480, 9. Sešek 465, 10. Bračun 445, 11. Vrbancič 337.

Vse udeležence v občinski ligi naprošamo, da čimprej končajo tekmovanja!

Hitropotezni šah

Notranjska

Najuspešnejši na vseh hitropoteznih turnirjih v lanskem letu, upoštevajoč Notranjsko regijo, je bil kot že tolikokrat doslej Leon Gostiša. Na naslednja mesta so se uvrstili: Hajna (Po), Trobič (Lo), Arčon (Vr), Kavčič (Lo), Jereb (Vr), Milošević (Vr), Trivunčević (St. t.), Dekanj (Po), Kranjc (St. t.), Smolec (Po), Bolha (Vr) itd.

Vrhnika

Najuspešnejši posameznik na rednih mesečnih hitropoteznih turnirjih v organizaciji ŠD Vrhnika za leto 1986 je bil Denis Arčon. Za njim so se uvrstili: Kobal, Rom, Jereb, Bolha itd.

Gostiša drugi v ČSSR

V januarju je Leon Gostiša sodeloval na mednarodnem turnirju v ČSSR, v Pragi. Zasedel je drugo mesto, kar šteje za pomembnejši uspeh. To je bil eden redkejših nastopov v tujini. Upamo, da ne zadnji kajti sodelovanje na takšnih turnirjih je nujen pogoj za šahovski napredek.

Zmaga Arčona na odprtem prvenstvu Kodeljevega v Ljubljani

Med šolskimi počitnicami je Denis Arčon sodeloval na odprtem prvenstvu Kodeljevega v Ljubljani. Tekmovalo je 26 šahistov iz raznih klubov v Sloveniji. Dosegel je imeniten uspeh. Vodi je od prvega kola in je zasedel prvo mesto. Poleg tega je tudi zbral zadostno število točk, ki so bile potrebne za osvojitve naslova mojstrskega kandidata.

Za njim so se uvrstili Praznik (Murka), Mrak (BS-3), Krupak (BS-3), Milavec (Kodeljevo) itd.

Letna skupščina ŠD Vrhnika

Letna skupščina ŠD Vrhnika bo 13. marca ob 18. uri v Domu JLA. Vabljeni vsi ljubitelji šaha!

Istega dne bo ob 15. uri (tudi v domu JLA) odigrana simultanka. Če vas zanima, kako takšna simultanka izgleda, pridite in si jo oglejte! Obisk je zaželen.

Občinsko prvenstvo v smučarskih tekih

Športno društvo Povž s Stare Vrhne je v soboto, 28. 2. 1987 uspešno organiziralo letošnje občinsko sindikalno prvenstvo v smučarskih tekih. Nastopilo je rekordno število 133 tekmovalcev. Mlajše kategorije in ženske so morale preteči progo, dolgo 3km, medtem ko so moški to progo pretekli dvakrat.

Posebno veselje podatek, da se je teka udeležilo veliko število najmanjših, saj smučarski tek postaja vse bolj popularen šport med šolsko mladino.

REZULTATI: CICIBANI DO 7 let: 1. Grega Berginc, 2. Klemen Grom, 3. Blaž Velkavrh, itd.

CICIBANI DO 10 let: (3 km) 1. Gorazd Berginc, 2. Matej Mole, 3. Luka Potrebuješ, itd. CICIBANKE DO 10 let: (3 km) 1. Nina Grom, 2. Helena Bizjan, 3. Darja Gornjak, itd. MLADINKE — ČLANICE A (3 km): 1. Mira Kenk, 2. Ksenija Caserman, 3. Mateja Suhadolnik, itd.

ČLANICE B (3 km): 1. Boža Grom, 2. Cvetka Berginc, 3. Mojca Drmota, itd. VETERANKE (3 km): 1. Mateja Grom, 2. Anka Grom, 3. Julka Šalamun, itd. ČLANI A (6 km): 1. Miran Stupica, 2. Franci Kern, 3. Franci Susman, itd. ČLANI C — VETERANI A (6 km): 1. Janez Grom, 2. Bogdan Grom, 3. Marjan Grom, itd. VETERANI B (6 km): 1. Slavko Šalamun, 2. Tone Sajovic, 3. Alojz Kržanc, itd. PIONIRJI (3 km): 1. Aljoša Grom, 2. Boris Remžgar, 3. Uroš Krvina, itd. PIONIRKE (3 km): 1. Ljubica Šalamun, 2. Anka Kovač, 3. Jasna Poljot, itd. ČLANI A (6 km): 1. Zoran Grom, 2. Slavko Caserman, 3. Ludvik Miklavžin, itd.

SINDIKALNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH TEKIH

Ženske (3 km): 1. Boža Grom, 2. Dveta Berginc, 3. Mojca Drmota, itd. VETERANKE (3 km): 1. Barbara Leskovec, 2. Mateja Grom, 3. Anka Grom, itd. Mladinci — člani A (6 km): 1. Ludvik Miklavžin, 2. Marjan Petrič, itd. Člani B (6 km): 1. Franc Susman, 2. Alojz Berginc, 3. Miro Pivk, itd. VETERANI A (6 km): 1. Konrad Merlak, 2. Marjan Grom, 3. Drago Turk, itd. VETERANI B (6 km): 1. Slavko Šalamun, 2. Tone Sajovec, 3. Alojz Kržmanec, itd.

Upravni odbor Planinskega društva Vrhnika obvešča vse člane, da so novi prostori Planinskega društva na Cesti gradenj 1, (vhod z dvorišča).

Uradne ure: sreda od 18. do 19.

Občinsko prvenstvo v veleslalomu

Pustna sobota je nekaj pripravljenih tekmovalcev za občinsko prvenstvo »poboda« in jih na start ni bilo. Prišli pa so drugi, se naknadno prijavili in v lepem, »delno« sončnem vremenu odsmučali skozi modra in rdeča vrata, ki jih je na progo postavil dolgoletni sodelavec Smučarskega društva Vrhnika Lojze Prek.

Za nekatere so bila vrata trd oreh, za druge manj. »Važno je sodelovati«, je rekla Marina in se prvič v življenju spustila po progi. Matjaž pa je zmagal z najboljšim časom tekme, 45.17 sekunde.

Na naslednjem občinskem prvenstvu nas bo več, smo si dejali!

REZULTATI: Ženske nad 35 let: 1. Betka Modrijan, 2. Nataša Medic, 3. Ivanka Krašovec, itd.

Ženske od 25 do 35 let: 1. Maja Bajec, 2. Lidija Krašovec, 3. Boža Grom, itd.

Moški nad 45 let: 1. Janez Barbo, 2. Janez Medic, 3. Vinko Nagode

Moški od 35 do 45 let: 1. Nandé Vičič, 2. Ciril Krašovec, 3. Janez Langenvalter, itd.

Moški od 25 do 35 let: 1. Iko Krašovec, 2. Lado Pahor, 3. Primož Dolenc, itd.

Ženske od 15 do 25 let: 1. Vesna Drašler, 2. Magda Ogrin, 3. Maja Malavašič, itd.

Moški od 15 do 25 let: 1. Matjaž Sluga, 2. Janez Barbo, 3. Klemen Stojanovič, itd.

»Kuren« 87

Športno društvo Povž in OO ZSMS Stara Vrhne sta v soboto, 7. februarja 1987 organizirala tradicionalni smuk »Kuren«.

Ob lepem sončnem vremenu se je na štart podalo okoli 150 tekmovalk in tekmovalcev. Na cilju se jih je kasneje pojavilo nekaj manj, kajti nekaj jih je obtičalo na progi, vendar brez hujših posledic. Prijetno sobotno popoldne smo zaključili zvečer v Zadrženem domu s podelitvijo priznanj najboljšim, vsi tekmovalci in tekmovalke pa so bili udeleženi pri žrebanju praktičnih nagrad, ki so jih prispevale delovne organizacije in tudi posamezniki.

JAKA SUSMAN

Tek na smučeh vse popularnejši

V letošnjem šolskem letu smo v okviru novopečene Sekcije za smučarski tek pri Smučarskem društvu Vrhnika zaradi precejšnjega zanimanja poizkusno sestavili cibbanksko selekcijo mladih smučarjev tekačev. Vanjo smo v začetku septembra vpisali 20 učencev od 1. do 4. razreda osnovne šole, na pravilni zanimiv način in pričeli s treningi. Kljub sicer pričakovanem razcvetu dela v selekciji pa so nas tako cibbani kot tudi njihovi starši s svojo množičnostjo in navdušenostjo naravnost presenetili.

Kmalu se je število vpisanih tekačev kar podvojilo, tako da smo že jeseni morali otroke razdeliti glede na šolski turnus na dve vadbeni skupini. Treninji so bili zelo zanimivi. Veliko smo se igrali in tekli v naravo: na Drčo, Trojico, v Retovje, Močilnik, podali pa smo se tudi na Planino. Zanimarjali nismo niti tekem: po šolskem prvenstvu v krosu nas je čakala preizkušnja na 7. gozdnem teku okrog Ulovke, malo kasneje pa še 11. tek republike po ulicah Vrhnike. Z obilo pridobljenih koncij pa smo tudi že težko pričakovali prvi sneg. Skoraj vsi otroci so se tokrat prvič srečali z njim na tekaških smučeh, zato smo se na prvih treningih na snegu čisto tudi do solz nasmejali nekaterim padcem. Kljub temu, da je Šola teka na smučeh kar precejšen zaloga tudi za marsikatero starejšega tekača, pa smo jo z otroki uspešno predelali že v prvem tednu zimskih šolskih počitnic. Kmalu za tem pa smo se podali kar na prve tekme. Letošnji Bloški teki, Cerkljanski teki, Trnovski smučarski maraton, pa tek na Platu v SR Hrvatski in ostala tekmovanja so bila za male športnike pravi tekaški krst. Rezultati, ki so jih še včerajšnji začetniki v smučarskem teku na njih dosegli, pa so tako navdušujoči, da smo se odločili k delu in treniranju pristopiti še bolj zavzeto, še bolj načrtno in še v večjem številu.

Ena prvih slabosti, ki smo jo zasledili v letošnji sezoni, je bilo pomanjkanje prve faze priprave mladega športnika-tekmovalca na novo sezono. Ta faza se prične takoj po končani predhodni sezoni nekje v sredini aprila in se konča v začetku septembra, ko postane priprava ob bližajočih se tekmah intenzivnejša. Letos smo se zato odločili, da te faze ne smemo za nobeno ceno več zamuditi. 50 cici-

banov, s katerimi smo tekmovali in trenirali preko zime, smo po rezultatih že razdelili na 1. in 2. selekcijo, k treniranju pa smo se odločili pritegniti tudi nove, sveže moči. Že novembra lanske leto smo skupaj z tovarišicami organizirali obširno testiranje vseh 710 otrok, ki so vpisani v prve štiri razrede osnovne šole.

Na poligonu, ki smo ga v ta namen postavili v telovadnici stare

javnost v cibbankski selekciji, posebej še v prihajajočem pomladanskem in poletnem obdobju, ko bi radi pričeli trenirati na smučarskih rokah in nenazadnje bi radi storili tudi kaj širšega za ponovno oživitve rekreativnega teka na smučeh na Vrhniki. Ravno tu pa bi se ob vseh polenih, ki jih dobivamo pod noge, gredli lahko kar nekaj mrzlih zim. Kritika leti predvsem na neverjetno počasno odločanje in

več kot blagodejno učinkuje na njegovo rast, razvoj in regeneracijo. In ne samo, da ga zdravniki priporočajo tudi kot odlično sredstvo pri rehabilitaciji po najrazličnejših poškodbah, pač pa ima dandanes vedno večji pomen predvsem kot idealna psihična sprostitve, kar ljudje vedno bolj in bolj potrebujejo. Vesel sem, da zaenkrat cena opreme za smučarski tek v primerjavi z drugimi športnimi panogami

Na nogometnem stadionu, kjer so urejene tekaške proge, se zbere veliko mladih tekačev.

šole, smo preizkusili njihove sposobnosti, sedaj pa bomo tiste z najboljšimi rezultati, če še ne trenirajo v kakšni drugi dejavnosti (npr. atletika, smučanje, ritmična gimnastika itd.), povabili, naj se nam pridružijo.

Ob tem pa se že pojavi problem kadrov. Sekcijo in vso njeno dejavnost zaenkrat vodi pomočnik trenerja Alenka Grom in trener Zoran Gromin lahko si predstavljate, da imava že brez birokratskih poslov in sestankov, ki so potrebni ob vodenju, dela s treniranjem cibbanov in vzdrževanjem njihove opreme več kot čez glavo. Ker oba še študirava, nama časa za to večkrat kar kritično primanjkuje in naju mnogi sprašujejo, kdaj nama bo »pregorelo«. No, zaenkrat intenzivno se imava, res pa je, da nama kakršnakoli pomoč pride hudo prav. Ob tej priliki bi se zato rada zahvalila vsem očkom, mamicam, prijazenmu šoferju Marjanu Marklju, ki nas je vozil na tekme, in vsem ostalim, ki so nam pomagali po svoji moči.

Novih načrtov je ogromno: predvsem bi poleg obeh cibbankskih radi postavili na noge še pionirsko selekcijo, kamor bi vključili učence od 5. do 8. razreda osnovne šole, povečali bi radi de-

zbiranje sredstev za nakup motornih sani za izdelavo tekaških smučin. O upravičenosti nakupa in vseh dejstvih, ki govorijo njemu v prid, tokrat ne bi govoril, saj bi na tak način iz tega članka kaj hitro lahko nastal roman. Kot zanimivost pa naj povem, da je bilo na Vrhniki sklenjeno, da se sani kupijo že leta 1985, kar pa se od takrat do danes še ni zgodilo. Veseli bomo, če bo tale članek tudi primaknil svoj delež k razreševanju tega gordijskega vozla.

Na koncu bi vam želel pojasniti še to, zakaj sem postal tak navdušenec teka na smučeh. Že mnogi strokovnjaki so ugotovili, da je tek na smučeh edinstveno naravno gibanje človekovega organizma, ki

ni velika, vendar pa se ob vedno večjem zanimanju za ta šport prebujata tudi industrija, ki bo iz tega skušala potegniti čimveč denarja. Ena zadnjih vstopnic za poceni opremo bodo tako spomladanske razprodaje in svetujem vam, da jih izkoristite tudi vi. Še nekaj je, kar govori v prid teku na smučeh: zanj niso potrebna urejena smučišča, opremljena z vlečnicami. Dovolj je že malo prostora pred hišo in če si moramo za smučanje rezervirati najmanj pol dneva, da se nam sploh izplača oditi na smučišče, je za tek na smučeh dovolj že ena prosta urica popoldne ali popoldne, ki si jo z malo veselja lahko vzamemo vsak lep zimski dan.

ZORAN GROM

Študentje, pozor!

Obveščamo vse tiste, ki iščete občasn zaslužek prek Študentskega servisa tudi v zimskih oz. izvensezonskih mesecih, da pričnemo z novim načinom posredovanja zaposlitve.

Sporočite nam svoj naslov in tel. št., mi pa vas bomo v primeru ponudbe s strani delovnih organizacij obvestili o možnosti zaposlitve.

Prav tako prosimo tiste, ki bi želeli instruirati predvsem osnovnošolce, da se nam javijo.

Da ne bo pomote, še eno pojasnilo: Med šolskim letom se lahko preko Študentskega servisa zaposlijo samo študentje, dijaki pa le v primeru, ko gre za delovno prakso. Točnejše informacije dobite na Študentskem servisu, Cankarjev trg 8. vsak dan od 7. do 15. ure.

OK ZSMS VRHNIKA

Filmski program vrhniškega kina

OCENE FILMOV

NASLOV	M. Golja	M. Košir	M. Lindič	N. Marinšek	SPS Mužič
POBESNELI MAX	XX	X	XX	XXX	X
POLJA SMRTI	XXX	XX	XXXX	XXX	XXX
VSE V ROK SLUŽBE		0	0		
MOJA MALA VAS	XXX	XXXX	XXXX	XXXX	XXX
MOJ SOSED JE VAMPIR			XX		
ČRNI MESEC			XX		
F/X UMOR S TRIKOM	XX	XXX	XXXX	XXX	XXX
OBUPANO IŠČEM SUSAN			X		
CONAN 1		X	X		XX

14. 3. sobota ob 20.00 — MOJA MALA VAS — češkoslovaški barvni. Režija: Jiri Menzel. V glavnih vlogah: Janos Ban, Marian Lahoda, Rudolf Hrušínsky. Izjemno pristrčen film nima kakšne napete zgodbe, ampak galerijo simpatičnih mož in žena malo večje vasi z nekoliko mentalno zaostalim Otikom v ospredju. Kot šoferjev pomočnik bi se rad izkazal, pa ga vedno znova kaj polomi. Pripoved z elementi situacijske komedije navdušuje preproste gledalce in izbirične filmske kritike. Na lanske letnih filmskih festivalih je bil vedno v ospredju kot nekakšna poslastica. Je tudi eden od petih kandidatov za letošnjega Oskarja v kategoriji neameriških filmov. (Oscarje bodo delili 30. marca). Med poznavalci velja za glavnega favorita, čeprav je Jiri Menzel že dobil Oscarja za film STROGO NADZOROVANI VLAKI 1967. leta. ZELO PRIPOROČAMO (xxxx)

17. 3. torek, ob 19.00, 21. 3. sobota ob 20.00 — POLJA SMRTI — angleški barvni. Režija: Roland Joffe. V gl. vl.: Sam Waterston, dr. Haing S. Ngor, John Malkovic. Kambodža 1972. Rdeči Khmeri osvajajo mesto za mestom. Dopisnik New York Timesa s pomočjo vodiča in prevajalca spremlja agonijo naroda, ki se pogreza v brutalnem nasilju, sfanatiziranosti in zločinih. Posnet na osnovi resničnih dogodkov, je film prejel tri Oscarje (za stransko moško vlogo, za kamero, za montažo) in kopico drugih nacionalnih (angleških) nagrad. Pri nas smo ga že predstavili v okviru predpremiere meseca. Skupni programski svet ga ZELO PRIPOROČA (5)

19. 3. četrtek, ob 20.00, 21. 3. sobota, ob 17.00, 22. 3. nedelja, ob 20.00 — VSE V ROK SLUŽBE — ameriški barvni. Režija: Boaz Davidson. V gl. vl.: Yiftach Katzur, Zachi Noy, Jonathan Segal. Pričujoči film je četrti iz serije, ki se je začela z LIMONINIM SLADOLEDOM (ostali so še: STALNO DEKLE, VROČI ŽVEČILNIK, ZELENA LJUBEZEN, peti del, ki ga bomo gledali prihodnje leto, pa ima naslov DVIGNI SIDRO). Precej grob humor, začinjen s seksom, »bogati« z zgodbo o Benjiju, Hughiju in Bobiju, ki se na večer pred vpoklicem v vojsko želijo »zdivjati«. Osvajajo zapeljivo Nemko, a le Bobiju uspe, ostala dva morata bežati pred pijanim Nemkinim možem. Sledijo dogodivščine v kasarni, z narednikom, ki si zamenja prizadeva, da bi iz fantov naredil dobre vojake... Skupni programski svet KOMAJ SOGLAŠA (2)

26. 3. četrtek, ob 20.00, 28. 3. sobota, ob 17.00, 29. 3. nedelja, ob 20.30 — MOJ SOSED JE VAMPIR — ameriški. Režija: Tom Holland. V gl. vl.: Chris Sarandon, William Ragsdale, Amanda Bearse. Charli Bruster je čisto navaden najstnik, ki rad gleda filme groze na polnočnem programu televizije. V sosednjo hišo se naseli čuden gost z mrtvaško trugo. Lokalni časopis odtel vse pogostejše piše o skrivnostnih smrtih mladih deklet. In nek večer vidi Charli, kako pri sosedu rastejo nohti in zobje, kako se spreminja ponoči v vampirja. Tudi sosed vidi, da ga je Charli videl...

28. 3. sobota, ob 20.00, 29. 3. nedelja, ob 18.00, 30. 3. ponedeljek ob 19.30 — Črni mesec — ameriški. Režija: Herley Cocliss po scenariju Johna Carpenterja. V gl. vl.: Tommy Lee Jones, Linda Hamilton, Bubba Smith, Robert Vaughn. Črni mesec je ime najhitrejšega avtomobila, ki leti več kot 444 km na uro. Vanj je Kvint skril kompjuterski disk z važnimi podatki in nevarnimi dokazi. Ko neka organizirana tolpa ukrade avto, se poleg lastnika in Kvinta vključijo v lov še lopovi, ki bi radi disk. Blesteče posnet akcijski film. 31. 3. torek, ob 19.30, 5. 4. nedelja, ob 20.30 — GOLI V SEDLU — ameriški. Režija: Dennis Hopper, Peter Fonda, Jack Nicholson, Karin Black, Antonio Mendoza. Dva prijatelja, predstavnika »dolgolascev«, se z motorjem vozita po Ameriki in spoznavata ter občutita reakcije ljudi do njunega vedenja in odnosa do ljudi, ki je drugačno. Film je bil ob nastanku 1970 prava senzacija in tudi ob ponovnem odkupu ohranja vrednost filma, ki zagotavlja, da drugačnost ni nujno zlo, čeprav povprečneže jezi.

2. 4. četrtek, ob 20.30, 4. 4. sobota, ob 19.00 — MAX, MOJA LJUBEZEN — francoski. Režija: Nagisa Oshima. V gl. vl.: Charlotte Rampling, Arthur Higgins, Alisa Berk, Sabine Haudepin, Victoria Abril. Zelo kontroverzen film slavnega Oshime (CARSTVO ČUTOV) so predstavili na lanskem letnem Cannskem festivalu. Morbidna zgodba nam predstavlja prebujanje ljubezni med elegantno znanstvenikovo ženo in velikim šimpanzom. Tovrstna erotika je vzbudila marsikje zgražanje, pa tudi distributer filma v Jugoslaviji se še ni dokončno odločil za nakup. Če se bo odločil zanj, ga bomo gledali med prvimi v Jugoslaviji.

4. 4. sobota, ob 20.30, 5. 4. nedelja, ob 18.00, 6. 4. ponedeljek, ob 19.30 — F/X UMOR S TRIKOM — ameriški. Režija: Robert Mandel. V gl. vl.: Bryan Brown, Brian Dennehy, Diane Verona. Drugi film njujorškega režiserja Mandela je na prvi pogled nepretenciozna kriminalka. Sijajno režiran nudi vendarle nekaj več. Glavni junak filma je namreč mojster filmskih efektov, trikov, s pomočjo katerih bo reševal svojo glavo, potem ko ga policija prav zaradi sposobnosti na tem področju vplete v nevarno igro. Meje med fikcijo in realnostjo so v tem »filmu v filmu« zavestno zabrisane od začetka. Proces zaplavljanja na napačno sled, simulacija resničnosti s pomočjo specialnih efektov — vse je tako zavestno, obenem pa prepleteno z napetimi akcijskimi prizori. Vsekakor eden najboljših filmov v svoji vrsti lanske letne proizvodnje. FEST 87 PRIPOROČAMO. (xx)

7. 4. torek, ob 19.30 — OBUPNO IŠČEM SUSANE — ameriški. Režija: Susan Seidelman. V gl. vl.: Rosanna Arquette, Madonna, Aidan Quin, Mark Blum, Robert Joy. Izrazito ženski film režiserke S. Seidelman je vzbudil precej pozornosti. Predstavlja gospodinjjo, ki se je naveličala malomeščanskega zakona in moža. Iz dolgočasje spremlja oglase v časopisju. Pozornost ji vzbudi oglas, v katerem nekdo išče neko Susano. Kot opazovalec se vplete v tuje probleme, kar bi jo utegnilo drago stati...

Delo krožkov Doma JLA

- Otroški pevski zbor: ob sredah od 18. do 19. ure
 - Moderni ples: ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
 - Recitatorski krožek: ob petkih ob 17. do 18. ure
 - Strelnski krožek: ob torkih in četrtkih od 18. do 20. ure
 - Namizni tenis: ob torkih in četrtkih od 17.30 do 19.30 ure
- RISANKE
- 7. in 21. marca ob 10. uri

KOMUNALNO PODJETJE VRHNIKA Opekarska 55, VRHNIKA

ODBOR ZAMEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA KOMUNALNEGA PODJETJA

objavlja prosta dela oziroma naloge:

1. LIKVIDATURA (za določen čas — 1 leto, nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)
2. UPRAVLJANJE TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE (1 delavec)
3. STROJNO KLJUČAVNIČARSKA DELA (1 delavec)
4. KV KOMUNALNA DELA (1 delavec)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje: pod 1: Ekonomska srednja šola in 6 mesecev delovnih izkušenj pod 2: Tečaj za strojnike težke gradbene mehanizacije, izpit iz varstva pri delu, 6 mes. delovnih izkušenj pod 3: poklicna šola ustrezne smeri — strojni ključavničar, izpit iz varstva pri delu, vozniško dovoljenje B kategorije, 6 mesecev delovnih izkušenj pod 4: Poklicna šola komunalne smeri, 6 mesecev delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe na naš naslov v 8 dneh po objavi.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA KMETIJSKE ZADRUGE VRHNIKA

OBJAVLJA PROSTA DELA IN NALOGE

1. mesarja predelovalca — 3 delavce pogoj: šola za mesarja-predelovalca ali osnovna šola in najmanj leto delovnih izkušenj
 2. mlekarja in sirarja pogoj: mlekarski tehnik, mlekar ali sirar
 3. mlekarski delavec pogoj: osnovna šola in najmanj leto delovnih izkušenj ter odslužen vojaški rok
 4. prodajalca v trgovini z reprom in gradbenim materialom na Vrhniki pogoj: šola za prodajalce
 5. prodajalke v SP Dragomer in Mlečna trgovina ter trgovina Verd pogoj: šola za prodajalce, možnost priučitve
 6. kuharice v Mlečni restavraciji pogoj: gostinska šola
 7. strežba v Mlečni restavraciji pogoj: gostinska šola
- Za opravljanje vseh del in nalog je določeno poskusno delo 2 meseca.
- Interesenti naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: KMETIJSKA ZADRUŽA VRHNIKA, Cankarjev trg 5, 61360 VRHNIKA.

Branka Jelovčan

Stara cesta 5
61360 Vrhnika

Odrpoto od 9.00 do 12.00 in 13.00 do 16.00
sreda od 9.00 do 12.00 in 15.30 do 18.00
sobota zaprto
NOVO NOVO OKULISTIČNI PREGLEDI
ponedeljek od 14.00 do 16.00
naročila za pregled sprejemam vsak dan se priporoča

Izgubil se je srebrnosiv perzijski maček. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči na naslov: Maja MATIČ, Tržaška 15 Vrhnika.

KOMUNALNO PODJETJE VRHNIKA Opekarska 55, VRHNIKA

Odbor za medsebojna delovna razmerja KOMUNALNEGA PODJETJA VRHNIKA

Objavlja prosta dela oziroma naloge:

1. PREVOZI S TOVORNIM VOZILOM (1 delavec)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje: — končana poklicna šola za voznike motornih vozil — 6 mesecev delovnih izkušenj

Ponudbe z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi v kadrovsko službo Komunalnega podjetja Vrhnika.

Obvestilo občanom

VSE CENJENE STRANKE VLJUDNO OBVEŠČAMO, DA SMO V NAŠI VRTNARIJI PRENEHALI GOJITI ZELENJAVO IN SADIKE ZA PRODAJO. ZA DOSEDANJE SODELOVANJE SE VSEM NAJLEPŠE ZAHVALJUJEMO.

PRIMČEVI
Ob potoku 38, Vrhnika

V spomin Ivanu

Pred nedavnim smo izgubili stalnega sodelavca KUD Drenov grič—Lesno brdo in zvestega spremljevalca folklorne skupine LIGOJNA Ivana Jeraja. Onemeli smo, ko smo prejeli vest o njegovem slovesu. Ne moremo dojeti in razumeti, da ga ne bo več med nami. Ne moremo tudi verjeti, da ne bo več delal z nami, saj je vedno izredno rad pomagal pri organizaciji kulturnega življenja v Krajevni skupnosti in izven nje. Kljub temu, da se je odločil živeti v Ljubljani, se je vedno vračal domov, med nas. Njegova prisrčna in tovariška osebnost nas je spremljala vsa leta delovanja FS Ligojna in v času kulturnih prireditev doma v Krajevni skupnosti Drenov grič—Lesno brdo.

Ljubil je domačo besedo, narodno pesem in vse, kar je našega — narodnega. Vedno je bil pripravljen svojim vaščanom povedati kaj zanimivega, jim odrecitirati pesem, tudi v narečju, če je bilo treba. Predvsem jih je rad pozdravil z odra, vaščani so ga spoštovali in bili ponosni na njega. Predvsem ponosni pa smo bili nanj kulturniki. Njegova aktivnost in delavnost na kulturnem področju se je pričela že v rani mladosti, ko je bil še srednješolec. Najprej se je lotil igranja, kasneje pa tudi recitiranja. Njegova postava, njegov globok glas in velika nadarjenost nas je vse prevzela. Prevzela nas je tudi njegova velika zagnanost in neukrotljiva mladost, njegova družabnost, s katero nas je razveseljeval ob skupnih trenutkih, ko smo pripravljali proslave in folklorne srečanja. Veliko je sodeloval s folklorno skupino Ligojna in jo spremljal pri nastopih. Ljubil je slovensko narodno nošo in bil ponosen, kadar je nastopil v njej. Posebno rad je imel naše najmlajše folkloriste — Belokranjce in občudoval je njihove sposobnosti. Ko je bil zadnjič z nami in se po nastopu z nami veselil, zaplesal in zapel, takrat še nismo slutili, da mu bo kruta usoda pretrgala mladostne načrte. Tako danes globoko pretreseni sprejemamo kruto resnico, da ga ne bo več med nas.

KUD Drenov grič—Lesno brdo in Folklorna skupina LIGOJNA

ZAHVALA

V petek, 16. 1. 1987 smo pospremili k zadnjemu počitku našega dragega

Matevža Zorca

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom za darovano cvetje. Posebno se zahvaljujemo sosedu Cvetki Terčič za veliko pomoč v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi G. D. Sinja gorica in IUUV, govorniku Jožetu Umeku ter gospodu dekanu za obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Jože Mesec z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega moža in očeta

Alojza Korošca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in ostale darove. Hvala dr. Gromu in dr. Ličini za nesebično pomoč in dobroto. Hvala pevcem za lepo petje. Hvala g. župniku in g. Makovcu za lepo opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Imamo to, kar hočemo, ali pa morda ne?

Trenutno ena najaktualnejših tem javnih občil in razgovorov med ljudmi je iznajdba VIDASILA, produkta domačega znanja in tehnologije. Čeprav se iz raznih vetrov sliši, da so podobni materiali v tujini že dlje časa poznani, to vseeno bistveno ne zmanjšuje vrednosti priznanj pri — zadevni inovatorici, saj je inovacijska dejavnost pri nas že tako precej zapostavljena, je pa ena redkih orodij v borbi proti uravnilovki med prizadevnimi in naprednimi ljudmi in tistimi, ki raje živijo le za včeraj in danes.

Iz virov obveščanja se čuti precejšnje odobravanje, celo navdušenje nad novo pridobitvijo. Z istim zanosom in ponosom je bilo rečeno tudi to, da bomo ta material izdelovali tudi v Sloveniji, točneje na Vrhniki v prostorih opuščene opekarne.

Veseli smo lahko, da smo si pridobili pravice za izdelavo tega svetovno priznanega materiala...

ALI RES???

Kasnejše analize in odmevi nanje so pokazali, da je sicer kvaliteten material nič kaj nedolžen, kar zadeva zdravje in vpliv na okolje. Vsebuje namreč azbest in verjetno te količine, čeprav v odstotkih majhne, le niso tako neškodljive, saj se na zahodu vztrajno borijo za ukinitve tovrstne proizvodnje.

Nikakor ni prav, da je bila poudarjena le svetla stran medalje. Banka je menda že odobrila kredite za izgradnjo. Le kako?

Mislím, da je v podobnih primerih, ko je na eno stran tehtnice postavljeno zdravje tisočev ljudi in okolice, na drugo pa 150 delovnih mest in morda ozkogledi občinski in tovarniški interesi, nujno sklicati referendum in to na tako širokem območju, kot bi bilo v slučaju izglasovanja ogroženo, če se seveda to sploh da ugotoviti. Upam, da se tak zakon nahaja nekje v naši občinskih uradih, in da bo uveljavljen ter ustrezno nadzorovan. Kajti vprašanje je če bi lahko celotni dohodek tovarne odtehta stroške zdravniške intervencije v primeru zastupitve ali pa dodatne ure bolniškega staleža občutljivejših ljudi, ki bi zboleli že pri manjših količinah strupov v ozračju ljubljanske kotline.

Govorijo in pišejo, da raziskave tečejo dalje v smeri popolne odstranitve azbesta iz nove snovi, vendar ali naj to razumemo kot zagotovilo, da tovarna do tedaj ne bo začela z obratovanjem ali pa je to le lažna tolažba, saj bo tovarna po otvoritvi tako in tako postala imuna na kakršne koli kritike, nihče pa tudi ne more jamčiti, da bodo raziskave ne glede na postavitev tovarne tudi res uspešne.

Torej, če že ne znamo gledati naprej, glejmo vsaj nazaj. Cinkarna Celje, Idrija, Krupa so lepi primeri. Tudi domača vrhniška usnjarna še zdaleč ni ekološki biser.

Tu je licence so drage, omejimo jih z izgradnjo lastnega znanja, ne branimo pa se učiti tudi iz tujih napak, ki so vsaj kar zadeva nas zastoj, niso pa zato nič manj vredne za naš napredek in razvoj.

TOMAŽ GROM
Tržaška 35, Vrhnika

Kako smo gradili vodovod

Odločili smo se, da bomo z vasi Stara Vrhnika potegnili vodovod. Speljan naj bi bil od hidranta pri Potrebuješevih. Najprej smo morali dobiti soglasje od Komunalnega podjetja Vrhnika. Tu so se strinjali s pripombo, naj bi bila cev debelejša, da bi ta vodovod lahko uporabljal kdaj še kdo drug. Šla sem od sosed do sosed in jih s tem seznanjala, vendar so samo zmajevali z glavo, češ, kdo bo šel v take investicije, če pa smo z vodo (kapnico ali podtalnico) preskrbljeni. Le eden od njih je najprej pokazal interes, potem pa se je premislil.

Na Komunalni so nam svetovali, naj se obrnemo na SKOCES, da bi sofinanciral debelejšo cev. Dobili smo odgovor, da ni denarja. Mogoče čez kakega pol leta, ampak samo v slučaju, če bi bilo najmanj 15 interesentov. Uvideli smo, da to odpade, saj če bi se odločili prav vsi, jih ne bi bilo 15. Ni nam preostalo drugega, kot da položimo cev takšnega premera, ki bo dovajala vodo samo za nas. Pri Komunalnem podjetju Vrhnika smo 20. decembra 1985 kupili cev za sekundarni vodovod premera, kot ga določa hidrostatični izračun za enega porabnika.

S kopanjem smo pričeli 21. septembra 1986. Ker je bil stroj za izkop precej šibak, nismo mogli kopati po cesti, temveč po travnatih površini ob cesti. Za to smo morali dobiti soglasje lastnikov zemljišč. Nihče nas pri tem ni oviral, zato se zahvaljujemo naslednjim: Franciju Mescu in njegovi mami, Tinci Jerebovi, Primoževi mami, Jaku Špičlj-

vemu, Pavli Moravčevi, Francetu Čukovemu, Tini Žaljevi, Hribčevi družini, Gustlju Rodetu ter Potrebuješevim.

Prvi del izkopa (približno 500 m), ki je šel po travnikih do Moravčevih, je bil v enem dnevu izvršen in cev položena. Na nekaj mestih nam je s svojim strojem pomagal Janez Škupnik, za to pa se mu iskreno zahvaljujemo. V naslednjih dneh smo ročno zakopavali. Pomagali so nam sorodniki in sosed Stane Kavčič. Tudi njim hvala.

5. oktobra 1986 smo izkopali še preostali del (približno 100 m). Ker smo pri tem prečkali prometno pot, je bilo treba hitro opraviti. Hujših prometnih zastojev ni bilo. Tega dne je bil izkop končan, cev položena in zasuta, razen v bližini hidranta, kjer smo naleteli na trdo skalo. Z njo smo se ročno mučili ves preostali del dneva in še naslednje dopoldne. Ko smo skalo prebili, smo priključili cev na vodovodno omrežje. Zvečer tega dne in pozno v noč pa smo poslednji del cevi in hidrant zasuli. Pri tem nam je priškočil na pomoč Jože Lukac in iz srca se mu zahvaljujemo. Hvala tudi Heli, ki nam je z razsvetljavo omogočila delo. Zahvala tudi Gustlju in njegovemu sinu ter Potrebuješevim za pomoč pri poravnavanju cestišča.

11. 10. 1986 nam je prišla voda. To je bil velik trenutek in pozabljen je bilo trdo delo. Vaščani so se čudili, ker smo tako hitro opravili delo.

Solidarnost vaščanov Stare Vrhnike naj bo zgled vsem!

Hvala tudi Komunalnemu podjetju Vrhnika za soglasje.

Hvala vsem!

ANDREJA

Tomaž Leben, Boško Bukelovič, Sebastjan Cerk, Simon Gerdina, Janez Leben, Aljoša Mukič in Janez Stražišar, učenci borovniške celodnevne osnovne šole, se vsak teden zbero na elektrotehniškem krožku, ki ga že nekaj let vodi »zunanji« mentor inž. Alojz Mavec iz Fenolita. Ko smo bili pri njih, so ravno popravljali enega od gospodinjstvih strojkov in dokazali so, da ga znajo popraviti; seveda ob strokovnem vodstvu mentorja. Fantje pravijo, da radi prihajajo k temu krožku, saj se naučijo marsikaj koristnega, ki jim bo nato služilo tudi v vsakdanjem življenju.

Na Cankarjevi šoli so že pred štirimi leti uvedli računalniški krožek. Začeli so z enim Spectrumom, ki so si ga sami kupili. Krožek je začel voditi Stane Moškon. Zanimanje med učenci je bilo kar veliko, tako da so to interesno dejavnost v teh štirih letih že precej razvili. zdaj imajo že 10 Spectrumov in dva Commodora. Pri nabavi računalnikov sta jim veliko pomagala Liko in Industrija usnja, enega pa so si zaslužili kot najboljši varčevalci pri Ljubljanski banki. Zdaj so uvedli že obvezen 16-urni tečaj računalništva v šestih razredih in Ivan Kalič, ki je nekakšen duhovni oče računalništva na tej šoli, pravi: »Vsi učenci šestih razredov gredo skozi ta tečaj. Želimo,

da se vsi učenci spoznajo z računalništvom. Ta skrajšani program vodiva z Ireno Drole. Delo kar dobro teče, učenci si pridobivajo osnovno znanje in nato nadaljnje, kdor želi, z dopolnjevanjem v krožkih, kjer se srečujejo že s praktičnimi programi. Veliko nam pomagajo tudi zunanji mentorji, ki so bili včasih tudi naši učenci.«

100 let Alojzija Keka

V nedeljo, 15. februarja letos je bivši dolgoletni brivec na Vrhniki zdrav dočkal sto let življenja. Prijaznega, ustrežljivega, vedno nasmejanega mojstra brivca poznamo ne le starejši Vrhnikičani, temveč tudi ljudje iz okoliških krajev, ki so prihajali na Vrhniko po opravih in so se spotoma polepšali v njegovi brivnici na Stari cesti.

Obiskala sem ga na njegovem domu v Ljubljani, kjer živi pri hčerki Slavki. Vesel mi je stisnil roko v pozdrav in uvodoma povedal, da ne vidi več dobro in da sliši le na eno uho. Čez dan da leži v kuhinji, kjer je toplo in kjer se vedno kaj dogaja.

Brž sva bila v mislih na Vrhniki, kamor je prišel leta 1919 h »Kus« (sedaj pri Turšču). V hiši je stanoval in si uredil brivnico. Vsi smo hodili k njemu, otroci in možje. »Mame pa ne«, je dejal.

Še vedno čil je Alojzij Kek

»Nosile so kite. Kasneje, ko je postala moda kratkih las, sem strigel tudi te. Vsaka je odnesla kito domov, za spomin.«

Vrhnika mu je najlepši kraj na svetu, je rekel. Od hiše do hiše sva šla po Stari cesti, po Novi cesti (v mislih ima stare nazive), pa čez Hrib do cerkve. Brž je bil pri Štampetovem mostu, v Raskvcu ali na Storževem griču preko Špice na

Planini, na »moj stolp«, je rekel. »Z Mevcem sva hodila okrog kmetov in »fehtala« les, trden, dober, hrastov les za stolp, ki smo ga potem (Olepševalno društvo Vrhnika) postavili, pa so nam ga kasneje med vojno hudiči Italijani podrl. Ampak, postavili smo drugega.«

V gozdu se je spomnil gob. Povedal je, da je nekoč našel karželjine. »Jih poznaš?« Pritisnil je kazalec ob palec, znak kvalitete. Pokazal je košarico nabranih lepih gob mimoidočemu gobarju, ki se je zgrozil ob pogledu nanje. »Nikar jih ne jejte, gospod Kek! To so najbolj strupene gobe!« »So pa lepe«, sem rekel, »nesel jih bom domov pokazat.« »Kje ste jih pa nabrali?«, sem ga vprašala. Malo je pomislil in odgovoril: »Tega ti pa ne povem. Sem gobar.«

Hudomušno se je nasmejal in že je bil polhar. Z Mačkom z Grabna, pa z Venceljnom, dimnikarjem, so hodili nanje za Ljubljanski vrh, pa tudi bliže. »To je bila dobra rižota in zdravilna mast proti ozeblinam!«

Od 1. marca 1987 dalje participacije v zdravstvu višje za 123 odstotkov

Po določili 47. člena Samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva (Ur. l. SRS, št. 26/83) se vsako leto s 1. marcem valorizirajo zneski participacije v skladu s povprečno rastjo osebnih dohodkov v SR Sloveniji v minulem letu. Po podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko je povprečni osebni dohodek na delavca v SR Sloveniji v letu 1986 znašal 122.460 dinarjev, kar pomeni, da znaša indeks povečanja glede na povprečne osebne dohodke na zaposlenega v SR Sloveniji za leto 1985 222,8. Upoštevajoč navedene podatke se dosedanj zneski za participacijo (gotovinski prispevek uporabnikov za zdravstvene storitve, zdravila in pripomočke) povečajo za 122,8 ali zaokroženo za 123 odstotkov, tako da od 1. marca 1987 dalje znašajo:

Zap. št.	Zdravstvene storitve, zdravila, pripomočki	Participacija dinarjev
1.	Za prvi kurativni pregled pri zdravnikih v osnovni zdravstveni dejavnosti	450,00
2.	Za obisk zdravnika na domu, ki je bil opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev	1.270,00
3.	Za vsak prvi pregled pri zdravniku v specialistični ambulantni dejavnosti z napotnico zdravnika ali brez nje, če ta ni predpisana	960,00
4.	Za vsak ponovni obisk ali pregled pri zdravniku specialistično-ambulantne dejavnosti, vendar največ za 3 obiske, ki sledijo prvemu specialističnemu pregledu	270,00
5.	Za prvi obisk pri zdravniku in zobozdravniku v nočnem času med 22. in 6. uro jutraj:	
	— pri zdravniku osnovne dejavnosti	850,00
	— pri zdravniku specialistične dejavnosti	1.870,00
6.	Za zobozdravstvene storitve:	
	— za vsako zalivko	450,00
	— za polno kovinsko prevleko	2.990,00
	— za druge prevleke	3.810,00
	— za inlay nadzidek	2.050,00
	— za vsako krono (z zatičkom)	4.260,00
	— za vsak člen v mostovni konstrukciji	2.140,00
	— za vsako nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontažo prevleke ali krone, oddelitev vmesnega člena ali gredi	450,00
	— začasno prevleko ali člen v začasnem mostičku	780,00
	— za gred, opornico ali jahač	2.050,00
	— za vsako totalno protezo	6.130,00
	— za vsako parcialno protezo	7.690,00
	— za vsako reparaturo, prilagoditev stare proteze, podložitev ali reokluzijo	850,00
7.	Za posamezno zdravlilo, pomožni in sanitetni material ob prevzemu v lekarni na recept	330,00
8.	Za mehanična kontracepcijska sredstva, ki se ne predpisujejo na recept	2.140,00
9.	Za umetno prekinitev nosečnosti, ki ni medicinsko indicirana	3.810,00
10.	Za vsak prevoz z reševalnimi in drugimi posebnimi prevoznimi sredstvi, ki ga potrdi zdravnik ob posameznih primerih zdravljenja	1.270,00
11.	Za ortopedske in specialne čevlje	7.690,00
12.	Za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice za protezo in za komplet navlek za krm po amputaciji	2.560,00
13.	Za proteze, ortotične pripomočke, aparat za ekstenzijo in za prosto stoječi posteljni trapez	2.560,00
14.	Za kilni pas	2.560,00
15.	Za bergle	670,00
16.	Za aparat za omogočanje glasnega govora, za slušni aparat	3.410,00
17.	Za invalidski voziček, za elektronsko funkcionalni stimulator	10.650,00
18.	Za očala	850,00
19.	Za kontaktna stekla	6.840,00
20.	Za očesno protezo	1.110,00
21.	Za oskrbi dan v bolnišnici ali zdravilišču pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni oziroma pri večkratni hospitalizaciji za največ 30 dni v koledarskem letu — na dan	1.020,00

Po sklepu skupščine Občinske zdravstvene skupnosti Vrhnika z dne 25. februarja 1987 se navedeno povečanje participacij objavi v občinskem glasilu »Naš časopis«.

Vrhnika, 3. marca 1987.

OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST VRHNIKA

Naš časopis — Glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika — ureja uredniški odbor: Marina Jereb (predsednik), Vida Curk, Milorad Borčič, Jakob Susman, Milan Selan, Cvetka Glumac, Franc Petelin (glavni in odgovorni urednik), Ivan Žitko tehnični urednik) — Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika — Številka žiro računa: 50110-678-54000 — Telefonska številka uredništva: 751-325 — Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2 — Po mnenju Sekretariata za informacije v IS SRS na podlagi 7. točke prvega odstavka 26. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316-72) je Naš časopis oproščen prometnega davka.

Leta 1929 se je preselil v brivnico na Staro cesto in v stanovanje »Fernas«. Takrat je bila kriza, se je spomnil. Dalmatinci-krošnjari so med drugo drobnarijo po hišah prodajali tudi »mašince« za striženje. Marsikateri »poba« je bil doma ostrižen na balin ali bolj prizanesljivo, toda nestrokovno vsekakor. »Mame pa so mi za praznike pripeljale otroke »popravit v brivnico«.

Neverjetno bister je njegov spomin na vrhniške dogodke daleč nazaj, ne pa v bližnjo preteklost. Dobro se spominja trčenja avtobusa z vlakom na Drenovem griču, kdo vse so bili takrat ranjeni in kdo je umrl. Spomnil se je družinske tragedije na Vasi, pri Rusc. Živo se spominja zdravnika dr. Janka Marolta, dr. Šabca, dr. Zupana, sodnika Leitgeba. Omenil je skrbno gospodarjenje stare gospe Lenaršičeve z Verda, »milostljive«, na njen skrbno negovan park pred hišo in pri Mlečni trgovini na Novi cesti. Sploh se je spomnil vseh starih vrhniških trgovcev in malih tr-

govinic, na staro Mantovo, na Drašlerje, na načitanega Tršarjevega Francija. Misli so mu uhajale iz enega konca Vrhnike na drugega, od hiše do hiše.

Mislila sem, da se je utrudil, ko je malo obmolknil. A je le premišljeval, česa se še ni spomnil. Ni me pustil oditi.

Nikdar se ni usedel na kolo. Vse je obšel peš. Zadnje doline, Betajново, Staje in Stari mlin, pa Raskovec in Štampetov most je izmenoma vsako nedeljo obiskoval še po letu 1957, ko se je preselil v Ljubljano, že dokaj star. Z malim nahrbtnikom smo ga videvali ob nedeljah v lepem vremenu, ko je prišel na izlet.

Z žalostnim pogledom mi je ob slovesu posebej naročil: »Pozdravi mi vse Vrhnikačane!«

Kako naj to bolje uredim, če ne ravno preko Našega časopisa, ki ga vsi beremo?

Iz njegove Vrhnike ga pozdravljamo in mu za visoki rojstni dan želimo predvsem zdravlja!

JOŽA ŠIBERL